

Anti-Emperyalist ve Anti-Oligarşik Mücadelede

KURTULUŞ CEPHESİ

Zafer Bizim Olacaktır!

<http://www.kurtuluscephesi.com>

YIL: 26 SAYI: 149 Mart-Nisan 2016

Coup d'état

Profesyonel Ordu
ya da Paralı Askerler

PKK'nin Çıkmazı

Silahlı Eylem Biçimleri,
Silahlanma, Teçhizat
ve Devrimci Savaş

Kızıldere ve On'lar

Ömür Karamollaoğlu
Mehmet Yıldırım
Nihat Kurban
Süleyman Aydemir
Cemalettin Duvenci

Son günlerde büyük bir ilgiye mazhar olan ABD kökenli “askeri darbe” söylentileri üzerine bir irdeleme.

3

COUP D'ÉTAT

“Terörizmle mücadele” bağlamında ordunun profesyonelleştirilmesinin, yani paralı askerlerden oluşan bir orduya dönüştürülmesinin sonuçları üzerine bir değerlendirme.

8

PROFESYONEL ORDU
YA DA
PARALI ASKERLER

Yaklaşık altı aydır süregiden “hendek savaşı” ile “bahar”ın gelmesiyle hareketleneceği öngörülen “kırsal”dakilerin eşgüdümlü hareketine yönelik beklentilerin ortaya çıkardığı ikilem üzerine bir değerlendirme.

11

PKK'NİN
ÇIKMAZI

Devrimci savaşın başlangıcında kaçınılmaz olan ilkel silahlanma, teçhizat ve eğitim yetersizlikleri ile kırk yıl sonra ortaya çıkan ilkelik ve amatörlük üzerine bir irdeleme.

16

SİLAHLI
EYLEM BİÇİMLERİ,
SİLAHLANMA,
TEÇHİZAT
VE DEVRİMCİ SAVAŞ

Ve yanındakinin kanlı başı
omzuna
değince,
ona sıra gelince
sayısını saydı...
Söz istemez
Yaşlı göz istemez
Çelenk melenk lazım değil
Susun
Sıra Neferi Uyusun...

24

ÖMÜR KARAMOLLAOĞLU
MEHMET YILDIRIM
NİHAT KURBAN
SÜLEYMAN AYDEMİR
CEMALETTİN DÜVENCİ

26

KIZILDERE
VE ON'LAR

KURTULUŞ CEPHESİ

SORUMLU: Sezai Görür

Yazışma Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org

<http://www.kurtuluscephesi.com>

<http://www.kurtuluscephesi.org>

<http://www.kurtuluscephesi.net>

<http://www.kurtuluscephesi.de>

(Bu siteler, Türkiye'de özel yetkili mahkeme kararlarıyla TİB tarafından erişime kapatılmıştır.)

Coup d'état

Son günlerin en popüler ve en çok rağbet gören konusu, Recep Tayyip Erdoğan'ın "mutlak iktidarına" kimin, nasıl ve ne zaman son vereceği olmuştur.

Kimileri açısından "Gezi Ruhu"yla, kimileri açısından "laiklik" üzerinden örgütlenecek bir "kitle" hareketiyle "AKSaray rejiminin" sona erdirilebileceği söylenirken, kimileri de "AKSaray" ile Rus çarlığının "Kışlık Sarayı" "analoji"si yaparak, "Rus devrimcileri ... öncelikle işadamları derneğini değil, Kışlık Sarayı'na topa tutmuş ve ele geçirmiştir. Türkiye'nin devrimcileri de, eğer AKP'den kurtuluşu bir sosyalizm mücadelesi biçiminde kavnyorlarsa, AKP rejiminin kalesi haline getirilmiş Sarayı hedef almak durumundadır."¹ diyerek "çıkış yolu"nu göstermektedir. (Bu akıl-erkan sahibi "stratejist", Kışlık Sarayı topa tutan *Aurore* zırhlısını "Türkiye'nin devrimcileri"nin nereden bulacağına değinmeyi unutmuş görünmektedir. Ayrıca Ekim Devrimi'nde "işadamları derneği"nin ne işi olduğu da bir muammadır.)

Recep Tayyip Erdoğan'a "muhalif" tüm kesimleri en fazla heyecanlandıran ise, Amerikan emperyalizmi "menşeli" bir askeri darbeye (*coup d'état*), üstelik "çok uzak olmayan bir gelecekte" devrileceğine ilişkin haberler olmuştur.

"Haber" kaynağı, "ABD'nin iki eski Türkiye Büyükelçisi Morton Abramowitz ve Eric Edelman"ın, *Washington Post*'a yazdıkları yazıda Recep Tayyip Erdoğan'a istifa çağrısında bulduklarına ilişkin "haber-yorum"lardır. (Gerçekte ise, bu iki eski büyükelçi,

Washington Post'ta yayınlanan yazılarında bir dizi "olumsuzluk"tan söz ettikten sonra, "Erdoğan halen ülkesine parlak bir gelecek sunmak istiyorsa, ya reformlar yapmalı ya da istifa etmeli" demektedirler. Bunun Amerikan emperyalizmi tarafından "yeşil ışık" yakılacak bir "askeri darbe" sinyali olduğu ise, sadece "yorum"dan ibarettir. Yine de ABD "menşeli" bu "haber" siyaset dünyasını hareketlendirmiştir. Oysa aynı ikili, benzer temalı bir makaleyi 23 Ocak 2014'te yine *Washington Post*'ta yayınlamışlardır.)

"Sol"un sanal günlük köşe yazarları dahil olmak üzere, hemen herkes bu "haber"ın üstüne atladı. Birbiri ardına "askeri darbe" senaryoları çizilmeye başlandı. "Herkes"ın üzerinde "mutabakata" vardıkları nokta, ABD'nin (bunu Amerikan emperyalizmi olarak okuyun) Recep Tayyip Erdoğan'ı gözden çıkarmak üzere olduğuydu. Artık "askeri darbe"nin eli kulağındadır! Üç zamanda, bilemediniz beş zamanda "olacaktır"!

Varılan bir başka "mutabakat" ise, zamanı belli olmasa da, Recep Tayyip Erdoğan'ın "kesin gidici" olduğudur.

Şimdi sorun ne zaman (yakın bir gelecekte mi?) ve nasıl (askeri darbeye mi?) halini almıştır. Bu hal, doğal olarak "12 Eylül askeri darbesi"nin öngünlerine dönülerek bulunmaya çalışılmaktadır. Bulunan da, Kenan Evren'in "koşulların olgunlaşmasını bekledik" sözlerinde ifadesini bulan "kaos ortamı"dır. Böylece Amerikan emperyalizminin Recep Tayyip Erdoğan'ı "götürmesi" mutlaklık düzeyine yükseltilirken, bunun önkoşulu da, "kaos ortamının yaratılması" olarak kabul görmüştür ("kaos planı").

¹ Can Soyer, "Periyodizasyon" 3, 16 Mart 2016.

“Kaos planı”, İŞİD ya da PKK'nin “metropollerde” kitlesel katliama yol açan bombalı eylemleri ile başlamaktadır. Bu “kaos planı”na göre, birbiri ardına patlayan bombalar, 12 Eylül öncesine ilişkin anlatılan “masallar”la kaynaştırılarak, bir “kaos” ortamı oluşturur ve bu “kaos”tan çıkış olarak da askeri darbe “meşru” hale gelir. (“Muhterem” bir “sol” yazar², “kaos”un “derin siyasi kriz ve kilitlenme, darbe, iç savaş, hatta dış müdahale (bu askeri olmak zorunda değil) gibi versiyonları olan bir geçiş evresine denk düştüğü”nü söylemektedir.)

Kimi “medya” yazarları ise, “askeri darbe olur mu?”, olursa “nasıl olur?” türünden yazılar döşenerek konunun üzerine atıldılar. Bu sorular üzerinden yapılan “akıl yürütmeler” “Fethullahçı generallerin darbesi”ne kadar uzandı. (Ve hemen ardından TSK içindeki bilmem kaç yüz Fethullahçı generalden, bu generallerin Ağustos ayındaki askeri şurada tasfiye edileceklerinden söz eden yazılar ve “haberler” ortalığı kapladı.)

Tüm bu “haber” trafiği içinde unutulmuş tek şey *coup d'état* (hükümet darbesi) olmuştur. (Burada belirtelim ki, “has” AKP'li Milli Eğitim Bakanı'nın birkaç ay önce OD-TÜ'de “Marx'ın Louis Bonaparte'ın 18 Brumaire'ini okusunlar” sözlerine göndermeler yapılsa da, “has” AKP'linin sözleri “*coup d'état*”ya ilişkin değildir. Bakan'ın sözünü ettiği “okuma”, Marks'ın şu sözleridir: “Hegel, bir yerde, şöyle bir gözlemde bulunur: bütün tarihsel büyük olaylar ve kişiler, hemen hemen iki kez yinelenir. Hegel eklemeyi unutmuş: birinci kez trajedi olarak, ikinci kez komedi olarak.”)

Coup d'état (hükümet darbesi), her zaman ve her durumda silahlı güçlere dayanır. Ancak bu mutlak olarak “askeri darbe” olduğu anlamına gelmez.

“Askeri darbe” de bir “*coup d'état*”dır, ama doğrudan doğruya devletin bir parçasını oluşturan askeri güçler (ordu) tarafından gerçekleştirilen bir darbedir.

Napoléon Bonaparte'ın 18 Brumaire'i (9 Kasım 1799) açık bir askeri darbe iken, yeğeni Louis Bonaparte'ın 18 Brumaire'i (2 Aralık 1851) “parlamentar” bir darbe olmuştur. Bu darbenin en temel özelliği parlamen-

to ile yürütme gücünün (ki en tepesinde cumhurbaşkanı sıfatıyla Louis Bonaparte vardır) kesin olarak birbirlerinden kopmasıdır. Bu kopuşun hemen ardından yürütme gücü parlamentoyu fesh ederek darbeyi tamamlamıştır.

Emperyalizme bağımlı ülkelerde, doğrudan emperyalist ülkelerin denetimi altındaki askeri güçlerle gerçekleştirilen darbeler (“*coup d'état*”) her zaman “askeri darbe” olmuştur. (Türkiye'deki askeri darbeler, Şili'deki Pinochet darbesi vb.)

“Askeri darbeler” de kendi içlerinde iki ana bölüme ayrılır: Birincisi, “emir-komuta zinciri içinde” gerçekleştirilen ve doğrudan emperyalist ülkelerin istemi ve onayı ile yapılan askeri darbeler; ikincisi “aşağıdan”, küçük rütbeli subaylar tarafından gerçekleştirilen askeri darbeler. (27 Mayıs 1960 darbesi ve 27 Mayıs'tan farklı özelliklere sahip olsa da, Yunanistan'daki “Albaylar cuntası” bu tür darbeler örnek verilebilir.)

Bu iki darbe türü, bazı istisnalar dışında³, her zaman emperyalizme bağımlı ülkelerde gerçekleştirilmiştir. Emperyalizm, her zaman silahlı kuvvetleri (ordu) en üst düzeyde denetimde tuttuğu koşullarda gerçekleşen “emir-komuta zinciri” içindeki darbeyi tercih eder. Ancak bu denetimin sağlanmadığı koşullarda, “aşağıdan darbe” gündeme gelir.

Burada, “parlamentar sistem” dışındaki her iktidar/hükümet değişikliklerinin “darbe” (“*coup d'état*”) olarak tanımlandığının ve her “darbe”nin de belli bir askeri güce dayandığının altını çizmek gerekir. Yine de “darbe”nin niteliği ile “darbe”nin yapılışı ve yapanları birbirine karıştırılmamalıdır.

Her darbe, askeri darbe, *uygun bir zamanda* silahlı güçlerin harekete geçirilmesiyle gerçekleşir. Darbenin başanya ulaşmasının koşulları, her durumda “*uygun zaman*” ve “*elverişli zemin*”le ilişkilidir. Uygun zaman ve zeminin, kendiliğinden oluşması

³ Bazı “istisnalar” dedik. Buna örnek olarak 27 Mayıs ile 3 Ekim 1968'de Peru'daki “sol cunta” verilebilir. Her ikisi de *devrimci-milliyetçi* subaylar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Peru'daki “sol cunta”nın ilk yaptığı iş, Amerikan emperyalizminin resmen tanımadığı Küba ve Çin'i resmen tanımak ve bağlantısızlar bloğuna katılmak oldu. Ardından petrol şirketi ulusallaştırıldı, Sovyetler Birliği ile askeri anlaşmalar imzalandı ve Amerikan bankaları Chase Manhattan Bank ile ITT şubeleri ulusallaştırıldı.

² Kemal Okuyan, “Ankara'da patlama ve kaos planı”, 14 Mart 2016.

ya da “iradi müdahale” ile (günümüzün popüler söylemiyle “üst akıl”) olgunlaştırılması fazlaca önemli değildir. Darbelerin niteliğinden daha çok yapılış tarzına önem veren her yaklaşım, kendisini “darbeler önlenebilir mi?” sorusuyla sınırlar. Oysa Bonapartizm⁴ ya da (Gramscici) Sezarizm⁵, zaman ve zeminin kendiliğinden oluşmasının, yani nesnel koşulların ürünleridir.

Emperyalizme bağımlı ülkelerde, emperyalizm tarafından mevcut düzenin yasal ve resmi askeri güçleri aracılığıyla siyasal iktidara el konulması durumu, yani bu tarz bir “darbe” (*coup d'état*), “yönetimin askerileştirilmesi” olarak tanımlamak gerekir. Bu da, siyasal zorun askeri biçimde maddeleştirilmesi ve görünür kılınması demektir. Bu durum da üç koşulda ortaya çıkar:

a) Egemen sınıfların kendi iç çelişkileri yüzünden yönetemez hale gelmesi;

b) Gelişen sınıfsal muhalefetlerin mevcut üretim ilişkilerini tehdit eder bir nitelik almaları,

c) Doğrudan doğruya iktidara yönelik bir siyasal alternatifin ortaya çıkması.

Bugün Türkiye’de bu üç koşulun hiçbirinin bulunmadığı çok açıktır. Ne egemen

sınıflar içinde çelişkiler keskinleşmiş ve bu nedenle ülke yönetilemez hale gelmiştir, ne de “toplumsal muhalefet” “mevcut üretim ilişkilerini tehdit eder” bir niteliğe sahiptir ve mevcut oligarşik yönetime karşı “doğrudan doğruya iktidara yönelik bir siyasal alternatif” söz konusudur. Diğer ifadeyle, bugün AKP ve Recep Tayyip Erdoğan iktidarının ülkeyi “yönetemez” hale gelmiş olmasından söz edemeyiz.

Burada, oligarşik yönetimin mevcut *bir iktidarının* ülkeyi yönetemez hale gelmesi, mevcut yasalar ve kurumlar çerçevesinde oligarşik sistemi sürdürülemez olmasına gelir. Bu yüzden, bir yandan “mevcut yasal çerçeve”nin (köklü, yani gelişen siyasal duruma yanıt verecek boyutta) değiştirilmesi, diğer yandan bu değişime uygun yeni bir iktidarın ortaya çıkartılması durumu, yönetimin askerileştirilmesine yol açar. Bir bakıma, oligarşik yönetimin, kendi “öz” iktidar gücüne (yönetim) karşı, bir başka gücü iktidara taşıyan bir “iç” darbe gerçekleşmesidir.

Bugün ABD kaynaklı “darbe” söylentilerinin ve beklentilerinin bu durumla, yani yönetimin askerileştirilmesiyle hiçbir ilişkisi bulunmamaktadır.

12 Mart ve 12 Eylül askeri darbeleri, somut tarihsel koşullarda siyasal zorun askeri biçimde maddeleştirilmesinin ürünüdür. Burada askerileştirilen siyasal zor, doğrudan doğruya oligarşik sistemi korumaya ve kollamaya yöneliktir. Yani sistemin “bekası” sorunudur. Bu “beka” sorununu çözemeyen siyasal iktidar (ki burada “sivil iktidarlar” söz konusudur) emir-komuta zinciri içinde yürütme gücünü askeri yönetime bırakır.

Oysa ABD kaynaklı “darbe” söylemlerinin, yürütme gücünün böylesi bir “beka” sorununu karşısında çaresiz kalmasıyla ilintisi yoktur. Herşey “tıkır tıkır” işlemektedir. Zaman zaman, hatta çoğu zaman mevcut yürütme gücü (AKP ve Recep Tayyip Erdoğan iktidarın) mevcut yasal çerçeveyi bir yana bıraksa da, bu duruma karşı herhangi bir toplumsal karşı çıkış ya da direniş mevcut değildir.

Elbette toplumsal karşı çıkış ya da direniş “potansiyel” olarak mevcuttur. Recep Tayyip Erdoğan’ın mevcut yasal çerçeveyi ve mevcut hukuksal yapıyı zorlayan eylemleri “potansiyel” olarak karşı tepkiyi kaçınılmazlaştırmaktadır. Ama yaşanan Gezi Di-

⁴ “Devlet, sınıf karşıtlıklarını frenleme gereksiniminden doğduğuna, ama aynı zamanda, bu sınıfların çatışması ortasında doğduğuna göre, kural olarak en güçlü sınıfın, iktisadi bakımdan egemen olan, ve bunun sayesinde, siyasal bakımdan da egemen sınıf durumuna gelen ve böylece ezilen sınıfı boyunduruk altında tutmak ve sömürmek için yeni araçlar kazanan sınıfın devletidir. İşte bundan ötürüdür ki, antik devlet, her şeyden önce, köleleri boyunduruk altında tutmak için, köle sahiplerinin devletiydi: tıpkı feodal devletin, serf ve angaryacı köylüleri boyunduruk altında tutmak için soyluların organı, ve modern temsili devletin [de] ücretli emeğin sermaye tarafından sömürülmesi aleti olması gibi. Bununla birlikte, istisnai olarak savaşım durumundaki sınıfların denge tutmaya çok yaklaştıkları öyle bazı dönemler olur ki, devlet gücü sözde aracı olarak, bir zaman için, bu sınıflara karşı belirli bir bağımsızlık [durumunu] korur. 17. ve 18. yüzyıl mutlak krallıkları soyluluk ile burjuvazi arasındaki dengeyi böyle kurdu; birinci, ve özellikle ikinci Fransız İmparatorluğu’nun proletaryaya karşı burjuvaziyi, burjuvaziye karşı da proletaryayı kullanan Bonapartçılığı, bu sınıflar karşısındaki bağımsız durumunu böyle korudu. (Engels, *Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni*, s. 400-401.)

⁵ “Sezarizm, içinde mücadelede bulunan güçlerin yıkım halinde dengeye geldiği, mücadelenin devamı halinde sonuçta karşılıklı yok olmadan kaçınmayacakları için iki tarafın da birbirleriyle dengeye geldiği bir durumu dile getirdiği söylenebilir.” (Gramsci, *Modern Prens*, s: 102.)

reni-şi'nin bu "potansiyeli" kuvveden filele çıkartmış olması önemli bir belirti olmakla birlikte, daha sonraki "sönümlenişle" oligarşik sistem için önemli bir tehdit unsuru olmaktan kolayca çıkarılmıştır. (Gezi Direnişi'nde ve sürecinde oligarşiye karşı siyasal bir alternatif zaten mevcut değildi.)

Dün olduğu gibi, bugünün sorunu, Recep Tayyip Erdoğan'ın tüm iktidar gücünü, yani yasama, yargı ve yürütme gücünü *tek elde* toplamasıdır. Bu da, emperyalist-kapitalizmin yürütme gücünü artan oranda *güçlendirme* eğiliminin ulaşabileceği son noktadır.

Günümüzün gerçekliği, Recep Tayyip Erdoğan'ın şahsında *yürütme gücünün* mutlak bir güç haline getirilmeye çalışılmasıdır. Böyle bir durum, işlerin çok daha kolay ve hızlı biçimde yerine getirilmesine hizmet edeceği için, herhangi biçimde emperyalizmin karşı çıkacağı bir durum değildir. Son tahlilde yürütme gücünün mutlak güç haline dönüştürülmesi, bugüne kadar şu ya da bu oranda ve düzeyde süregiden "güçler ayrımı"nın (yasama, yürütme ve yargı gücünün ayrılması) sona erdirilmesidir. Bu durumdan en büyük zararı, küçük-burjuvazinin "laik ve ulusalcı" orta ve sol kanadı görecektir. Güçlü ve hatta mutlak bir yürütme, bu kesimlerin (kimilerince "orta sınıflar") siyasal yönetim üzerindeki etkisini ve gücünü kıracaktır.

İşte bu nedenden dolayı, "Bu kesimler, yeni-sömürgeciliğin ürünü olan orta ve hafif sanayinin 'elit personeli' olarak belli bir ekonomik güce sahipken, bugün tüketim ekonomisinin egemenliği ve ticaretin üstünlüğü karşısında 'elit personel' olma özelliklerini de yitirmişlerdir. Dolayısıyla siyasal yönetimden dışlanmaya karşı direnebilecek güce ve niceliğe sahip olmadıklarından, dışlanmışlıklarını engelleyebilecek tek güç olarak orduyu görmektedirler."⁶ ABD kaynaklı "askeri darbe" söylemlerine gösterilen "itibar"ın kökeni de burada yatmaktadır.

Bugüne kadar mutlak olarak "güçler ayrımı"ndan yana tutum alan ve "güçler ayrımı"na dayalı "nispi demokratik ortam"ın kendi siyasal ve sınıfsal varoluşunun zorunlu bir parçası olarak gören "yeşil sermaye" ve onun siyasal sözcüleri (şeriatçılar), bu-

gün iktidardadırlar. Bu iktidarlarını korumak ve sürekli hale getirmek için de, bugüne kadar kendi varlıklarının temel koşulu kabul ettikleri "güçler ayrımı"nın ortadan kaldırılmasına çalışmaktadırlar.⁷

Böylece değişik sınıf ve tabakaların içinde yer aldığı ve kendi ölçeklerinde siyasal yönetimden pay aldıkları "güçler ayrımı" dönemi, yeniden ve bir kez daha yürütmenin güçlendirilmesi yönündeki hareketle sona erdirilmeye çalışılırken, bundan zarar görecektir ve bu nedenle buna karşı "direnebilecek" *tek kesim* küçük-burjuvazinin orta ve sol kesimleri olmaktadır. (Gezi Direnişi, başlangıç olarak, bu kesimlerin öncülüğünde ortaya çıkmıştır.)

Emperyalizm açısından, özel olarak da Amerikan emperyalizmi açısından yürütmenin güçlendirilmesi ve mutlak bir güç haline getirilmesi kendi işlerinin çok daha kolay ve hızlı biçimde yürütülmesini sağlayacağı için "özel olarak" bir sakınca getirmekten öte, çıkarımadır. Siyasal anlamda "laik ve ulusalcı" kesimlerin siyasal yönetimden dışlanması da, emperyalizmin Ortadoğu bölgesindeki çıkarlarının daha rahat ve daha hızlı gerçekleştirilmesine hizmet edecektir. Gerek "I. Körfez Savaşı"nda, gerek "1 Mart tezkeresi"nde açık biçimde görüldüğü gibi, bu "orta sınıf"ların Türkiye'deki

⁷ "Emperyalist-kapitalist üretim ilişkilerinin, ülkenin iktisadi evrimi ile çatışma ve 'uyum' durumu, sınıfsal plana, oligarşinin başta proletarya olmak üzere, emekçi yığınlarla çatışması, feodallerle 'uyum'lu çatışması, köylülükle 'iktisadi uyum' çerçevesinde 'uyum'u şeklinde yansır. Oligarşinin feodallerle ve köylülükle olan uyumu, ülkedeki nispi demokratik ortamın temelini oluşturur.

Ülkedeki nispi demokratik ortam, feodallerin üst yapısal olarak varlıklarını sürdürmeleri için gerekli bir 'demokratik' ortam olduğu gibi, köylülüğe de o iktisadi 'uyum' için gereklidir.

Tarihi gelişim içinde bu nispi 'demokratik' ortamın yaşatılmasında feodallerin varlıklarını üst yapıda devam ettirme gerekçesi, emperyalist-kapitalist üretim ilişkilerinin feodal üretim ilişkisi ile çatışmasının artması ve feodallerin tasfiyesi oranında ortadan kalkmaktadır. Ancak, bu durumdan dolayı, nispi demokratik ortamın kaldırılma durumlarında, tekellerci burjuvazinin feodallere tavır alışı 'tek başına' ele almak, hele hele 'uyum' için buna başvurduğunu söylemek, son derece büyük hatadır... Bugün ülkemizde nispi demokratik ortamın yaşamasının temel nedeni, köylülüğün (ve ülkemizde tarihi bir etkinliği olan şehir küçük burjuvazisinin sosyal ve siyasal olarak) iktisadi 'uyum' içinde siyasal olarak yedeklenmesindedir." (İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz.*)

⁶ *Kurtuluş Cephesi*, "Kuvvetler Ayrılığı", Anayasa ve Sınıf Mücadelesi", Sayı: 99, Eylül-Ekim 2007.

gücü emperyalizmin çıkarlarını baltalayabilmiştir. Bu nedenle de gücünün kırılması ve hatta siyasal yönetimden tümüyle dışlanması, uzun zamandır Amerikan emperyalizminin hedeflerinden birisi olagelmıştır.

Bu kesimlerin gücü v“temsili demokrasi” (“parlamentar sistem”) ve güçler ayrımından gelmektedir. Dolayısıyla siyasal güçlerinin kırılması da bunların ortadan kaldırılmasıyla olanaklıdır. Recep Tayyip Erdoğan’ın “mutlak yürütme gücü” oluşturmaya ve yer yer bunu fiilen yapmaya yönelik çabaları emperyalist sistem açısından *istenen* bir durumdur. Bugün Recep Tayyip Erdoğan’ın kişisel “karizması”na dayanılarak yapılacak bir “sistem değişikliği”, gelecekte doğrudan emperyalizmin “kendi has adamları” aracılığıyla kullanabileceği bir sistemi ortaya çıkaracaktır. Olağan şartlarda ve hatta askeri darbe koşullarında bile kolayca gerçekleştirilemeyecek olan böylesi bir sistem değişikliğinin islamcılar aracılığıyla gerçekleştirilmesi emperyalizmi hiç de rahatsız etmemektedir.

Bugün emperyalizmin Recep Tayyip Erdoğan’ın “mutlak güç” sahibi olmasından duyduğu “kaygı”, sadece islami kökeni ve buna dayanan söylemidir. Cüneyt Zapsu’nun bir zamanlar açıkça ifade ettiği gibi, Recep Tayyip Erdoğan “çukura” (“kanalizasyon”) süpürülmeyip “kullanılacak” biri olduğu sürece, güçlü ve hatta mutlak bir yürütme emperyalizmin kısa, orta ve uzun vadeli çıkarlarıyla örtüşmektedir. Suriye politikalarında görüldüğü gibi, Recep Tayyip Erdoğan ne kadar “mutlak güç” sahibi olursa olsun, her durumda kolayca “tükürdüğünü yalayan” (emperyalizmin taleplerini yerine getiren) bir “profil” çizmektedir. Zaman zaman söylemsel olarak “çizmeyi” aşığı durumlarda ise, “beyzbol sopası” gösterilerek, kolayca hizaya getirilmektedir.

Bu açıdan, Amerikan emperyalizminin Recep Tayyip Erdoğan’ı “deliğe süpürme”ye karar verdiğini düşünmek gerçeklikten çok, niyetlerle ilgilidir.

Hiç kimse Recep Tayyip Erdoğan’ın, Suriye konusunda zik-zaklar çizse de, son tahlilde emperyalizmin istediği doğrultuda hareket etmesinden rahatsızlık duyulduğunu iddia edemez. Aynı şekilde, PKK’ye yönelik “imha politikası”ndan da emperyalizmin

“rahatsız” olduğuna ilişkin bir belirti de mevcut değildir. Emperyalizmi, özel olarak da Amerikan emperyalizmini “rahatsız” eden tek şey, böylesine güçlü hale gelmiş bir Recep Tayyip Erdoğan’ın denetimden çıkıp çıkmayacağıdır. Bu nedenle de, zaman zaman “balans ayarı” yapmak zorunda kalmaktadırlar. Bu “balans ayarı” da, her durumda “laik ve ulusalcı” kesimleri kendisine yönelik bir tehdit unsuru olarak kullanabileceklerinin gösterilmesiyle gerçekleştirilmektedir.

Herşeye rağmen, mutlak ve kesintisiz bir süreç söz konusu değildir. Olaylar hızla gelişebilmekte ve çıkarlar kolayca değişebilmektedir. Sadece son yıllardaki Suriye olaylarına ve politikalarına bakıldığında bunları görmek olanaklıdır. Dün “Esad gitmeli” diyen emperyalizm, bugün “Esadlı geçiş süreci”nden söz edebilmektedir. IŞİD “fenomeni”, bir dönemki politikalarda “müttefik” olarak görülürken, bugün “düşman” durumundadır. Çok kullanılan ve bilinen söylemle, emperyalizm “kadir-i mutlak” bir güç değildir. Herşeyi önceden planlaması ve bu plana göre herşeyi “dizayn” etmesi söz konusu değildir. Ancak şurası kesindir ki, bugün dünya çapında olaylara yön veren *belirleyici güç* emperyalizmdir. Devrimci mücadelelerin şu ya da bu biçimde geri çekildiği, “toplumsal muhalefet”in şu ya da bu biçimde pasifize edildiği günümüz koşullarında bu “belirleyici güç”, gelişen olayları kendi çıkarları doğrultusunda kullanabilecek pek çok araca ve olanağa sahiptir.

Hiç tartışmasız bu gücün kırılmasının tek koşulu devrimci mücadeledir. Elbette devrimci mücadelenin geliştirilmesi ve yükseltilmesi yaşanan süreci kökten değiştirecektir. Ancak hiç kimse hayal görmemelidir. Böyle bir gelişmenin ortaya çıkabilmesi için gidilmesi gereken çok yol, yapılması gereken çok iş vardır. Bunlar yapılmış ya da hemen yapılabilecekmiş gibi “teoriler” üretmek, sadece bu yolda ilerlemek isteyenleri aldatmaktan başka bir sonuç vermez. Üstelik bu “teori” sahiplerinin devrim kaçkınlıkları, devrimci mücadeledeki engelleyici ve saptıncı rolleri hiç olmamışçasına ciddiye almak, devrimci mücadelenin bir süre daha geri planda kalışını sağlamaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Profesyonel Ordu ya da Paralı Askerler

Profesyonel ordu, askerliğin meslek haline getirildiği ve sadece bu mesleği yapacakların görev aldığı bir ordu olarak tanımlanır. Bu açıdan, profesyonel ordu, sözcüğün tam anlamıyla *paralı askerlerden* oluşur.

Bu paralı askerler, askerliği meslek, yani bir para kazanma yeri olarak kabul etmiş ve askeri kışlalarda (gerektiğinde ailesiyle birlikte) yaşam süren tam zamanlı silahlı personeldir. Örneğin ABD ordusu, tümüyle profesyonel askerlerden oluşan profesyonel bir ordudur. Savaşçı personelden büro personeline kadar herkes paralı asker olarak orduda görev yapar. Buna paralel olarak da, ABD ordusunun askere alım, asker eğitimi ve görevlendirme tarzı biçimlendirilmiştir. Hollywood filmlerinin kafamıza kazdığı gibi, bu paralı askerler “vatan, millet, bayrak” için değil, sadece kendileri için savaşır. Kendi emir-komuta zinciri dışında kimseye hesap vermek durumunda olmadıkları için de savaş alanında akla gelmedik katliamlara başvurlar.

Türkiye’de “profesyonel ordu” tartışmaları Sovyetler Birliği’nin dağılmasıyla birlikte yoğunlaşmıştır. Özellikle “terörizme karşı mücadele”nin, zorunlu askerlik hizmeti için orduya katılmış ve çok az eğitime sahip askerlerle yürütülmesinde “sorunlar” ortaya çıktığı görüldüğünden, “profesyonel ordu” kurulması yönünde bir eğilim ortaya çıkmıştır. Ancak bu eğilim, kimi zaman “medya”da dile getirilmiş, kimi zaman “medya” üzerinden topluma kabul ettirilmeye çalışılmıştır.

Toplumun, PKK’ye yönelik savaşta zo-

runlu askerlik hizmetiyle orduya katılanların ölümleri karşısında tepki vermeye başlamasıyla birlikte (“hakkımı helal etmiyorum”), “profesyonel ordu” eğilimi gerçeklik haline dönüşmüştür.

Dünün Genelkurmay başkanı, “Ergenekon operasyonları”nın “mağduru” İlker Başbuğ bu “müjdeli” haberi 2007 yılında vermiştir.

Başbuğ’a göre, “terörle mücadelede zayıflık işin doğasında” (“fitratında”) vardır. “Bu zayıflık en aza nasıl indirilir?” sorusu üzerinde yoğunlaşılacağını ve sonuçta “iç güvenlik” bağlamında “yeni bir konsept” geliştirdiklerini açıklar. Bu “yeni konsept”:

- 1- Yüzde 100’ü profesyonellerden oluşan Özel Kuvvetler Komutanlığı.
- 2- Jandarma özel harekât taburları.
- 3- 5’i Kara Kuvvetleri Komutanlığı’na, 1’i Jandarma Genel Komutanlığı’na bağlı komando tugayları.
- 4- Sabit konumlu ve alan kontrolü sağlayan iç güvenlik taburları.
- 5- Destek unsurlarını içerir.

Böylece 2008 yılından itibaren “profesyonel ordu”ya geçilmeye başlanılmıştır.

Ancak ortada bir “başka” sorun vardır. “Zorunlu askerlik sistemi”, aynı zamanda “ordu-millet” temelli milliyetçi ideolojinin ayrılmaz bir parçasıdır. Profesyonel ordu, herşeyden önce, mesleği askerlik olan ve geçimini buradan sağlayan silahlı unsurlardan oluşur. Bu da “ordu-millet”e dayanan milliyetçi ideolojinin zaafa uğraması demektir. Yani “kutsal peygamber ocağı” olarak dinsel bir ideolojiyi de barındıran “zorunlu

askerlik sistemi”nin kaldırılması, ordunun niteliğini ve toplumsal işlevini değiştirecektir. Profesyonel ordu, ideolojisiz bir ordu olarak, sadece parayla motive edilmiş silahlı unsurlardan oluşacağından tüm milliyetçi ve dinci ideolojik inancı sarsar.

Bu durumdan çıkış olarak, sadece “terörizmle mücadele” (“iç güvenlik”) kapsamında ordunun profesyonelleştirilmesine gidilmiştir. Ama bu “çözüm”, “teröristler”in sabit bir sayıda kalacağı varsayımına dayanır. Gelişen ve güçlenen bir “terör” karşısında artan oranda profesyonel asker bulmak ve bunları eğitmek çok da pratik değildir. Doğal olarak eldeki (mevcut) ordu birimleri bu alanda görevlendirilmek zorundadır. Bu da “zorunlu askerlik sistemi”yle askere giden “Mehmetçik”in sınırlı ve basit eğitimle bir kez daha savaşa sokulması anlamına gelir. Bu da, bir kez daha “hakkımı helal etmiyorum” tepkisinin ortaya çıkmasına yol açar.

Bugün, TSK’nın “genelkurmay aklı” bu sorunu aşabilmiş değildir ve aşması da beklenemez. Ama her yönüyle dökülen ve başarısızlığa mahkum bir paralı askerlik sistemi kurulmuştur.

İslamcılar (ve elbette AKP), ordunun yarı değil, tam olarak profesyonelleştirilmesini savunmaktadırlar. Onlara göre, tam profesyonel, yani paralı askerlerden oluşan bir ordu, bugüne kadar olduğu gibi siyasete müdahale edemeyecektir. Parayı veren düdüğü çalacaktır. Kendilerinin parayı kontrol altında tuttuklarına inandıkları için de, düdüğü kendilerinin çalacağını öngörmektedirler.

Yine islamcılarının (AKP), darbe üzerine darbe yapan ve her zaman darbe yapmaya “muktedir” olan ordunun karşısına, yine paralı elemanlardan oluşan “yerli ve milli” bir polis teşkilatı çıkarma çabası da aynı nedenlerle ortaya çıkmıştır.

AKP ve Recep Tayyip Erdoğan ne kadar “yerli ve milli” polislerden söz ederse etsin, bugün polis özel hareket birimlerinden bir-biri ardına gelen istifalar sorunun sanıldığı kadar basit olmadığını göstermiştir.

Öte yandan, ordunun tüm subay ve ast-subay kademeleri, askerliği meslek olarak seçmiş ve geçimini buradan temin eden paralı askerlerden oluşur. Darbe yapanlar da hep bu paralı askerler olagelmıştır. Hiçbir zaman “parayı veren”, yani “devlet/hükümet”

düdüğü çalamamıştır.

Paralı askerlere ilişkin olarak Machiaveli Prens kitabında şunları yazar:

“... bir prensin kendi devletini savunmak için kullandığı silahlar, ya kendine aittir ya ücretlidir, ya yardımcıdır ya da karışıktır. Ücretli ve yardımcı askerler yararsız ve tehlikelidir; bir kişi, devletini bu askerlere dayanarak elde tutuyorsa, ne sağlam konumda ne de güvenlik içinde olacaktır; çünkü onlar arasında birlik yoktur, hırslı, disiplinsiz ve sadakatsizdirler; dostlarının önünde cesur, düşmanların önünde korkaktırlar; ne tanrıdan korkarlar, ne de insanlara bağlıdırlar; saldırı ne kadar geciktirilirse yıkım da o kadar ertelenir; barış zamanında onlar tarafından soyulan insanlar, savaş zamanında düşman tarafından soyulur. Gerçek şu ki, savaş alanında onları tutacak küçük bir ücretten başka bağları ve nedenleri yoktur ve bu ücrette sizin için ölmeyi istemeleri için yeterli değildir. Savaş yapmadığınız sürece sizin askeriniz olmaya hazırdırlar, ama savaş gelip çatınca, ya ayrılırlar ya da kaçarlar. Bunu kanıtlamak çok zor değildir, çünkü İtalya’nın mahvoluşunda, değişik zamanlarda ücretli askerlere umut bağlanmasından başka hiçbir neden olmamıştır. Önceleri bazıları cesur görünürlerse de, yabancılar geldiğinde ne oldukları ortaya çıkar. Bu yüzden, Fransa Kralı Charles İtalya’yı bir elinde tebeşirle ele geçirebilmiştir. ‘Bunun nedeni bizim günahlarımızdır’ diyenler gerçeği söylüyorlar, ama bu günahlar, onların düştüğü günahlar değil, benim söylediğim günahlardır. Bu günahları işleyenler prensler olduğu için, cezasını da çeken prensler olmuştur.

Bu silahların yersizliğini daha iyi göstermek istiyorum. Ücretli kumandanlar, ya yetenekli kişilerdir ya da değildir. Yetenekliler, onlara güvenemezsiniz, çünkü ya onların efendisi olan size baskı yaparak ya da sizin niyetinizin tersine başkalarını ezerek kendilerini büyük yapmak isterler; eğer yeteneksizse, doğal olarak sizi yıkıma götürür.”

Yaklaşık 500 yıl önce yazılmış bu sözle-
re rağmen, ABD’de olduğu gibi, paralı as-
kerlere dayalı ordular varlıklarını sürdür-
müştür. Bu durumdan güç alan profesyonel
ordu yandaşları tezlerini savunmayı sürdür-
müşlerdir.

TSK, kesinkes ABD ordusu gibi mutlak
bir profesyonel orduya geçmeyi düşünme-
mektedir. Onların ideal profesyonel ordusu,
Fransa’nın yüz yıldır sürdürüldüğü “lejyo-
ner” sistemidir. Yani ordunun önemli bir böl-
lümünü profesyonelleştirerek “özel görev
gücü” haline getirmektir. Fransa’daki bu sis-
temin ayırıcı özelliği ise, tümüyle “yabancı-
lar”-dan oluşmasıdır. Pek çok sömürgeye
sahip olan Fransa için kendi sömürgelerinde
yaşayanlar “yabancı” olarak kabul edil-
diğinden, “lejyoner”ler de bu unsurlardan
oluşturulur. Böyle bir durum Türkiye için ge-
çerli olmadığından “lejyoner” sisteminden
esinlenen uygulamalar da bir süre sonra ba-
şarısızlığa uğramak durumundadır.

Paralı askerlik sistemi, paralı askerlerin
kendi emir-komuta zinciri dışında hiç kim-
seye karşı sorumlu olmamalarıyla özdeşdir.
Bu nedenle paralı askerler akla gelemeye-
cek vahşeti ve katliamı yapabilecek “tynet-
te” kişilerdir (ki Fransız lejyonerleri ile Bel-
çikalı paraşütçülerin Afrika’da yaptıkları kat-
liamlar ve işkenceler ortadadır). İstenilen
böylesi vahşi ve katliamcı askerlerle “terö-
rizmle savaş” yürütmektir.

Bu açıdan, ordunun artan profesyonel-
leştirilmesi, pratikte, artan vahşet ve katliam
demektir. Buradan da “anti-terör” politika-
sının kökenine ulaşılır: Zorun, askeri zorun

olabilecek en son sınırına kadar kullanılma-
sı. Diğer ifadeyle, profesyonel birlikler ara-
cılığıyla “topyekün” ve “mutlak” bir savaş
sürdürülmesi “anti-terör” politikasının idea-
lidir.

Bunun devrimci mücadele üzerinde faz-
laca bir etkisi yoktur. Çünkü devrimci mü-
cadele, tarihin görüp görebileceği en büyük
vahşetle, katliamla yok edilmeye çalışılmış-
tır ve çalışılmaktadır. Bunların paralı asker-
ler aracılığıyla ya da “zorunlu askerlik siste-
mi” ile gerçekleştirilmesi fazlaca bir fark
oluşturmaz. Hatta diyebiliriz ki, profesyonel
ordu, paralı askerlik, devrimci mücadelenin
geçmişte karşı karşıya kaldığı kimi sorunla-
rın kendiliğinden ortadan kalkmasına yol
açacaktır. Zorunlu askerlik sistemiyle aske-
ri alınmış ve en fazla 20 ay askerlik yapacak
olan bir silahlı unsurla savaşmak bir dizi
toplumsal sonuçlar doğurabilmiştir. Profes-
yonel ordu, bu toplumsal sonuçları ortadan
kaldıracaktır. Dolayısıyla da, eskiden oldu-
ğu gibi “şehit haberleri”nin toplumdaki yan-
sıları daha sınırlı ve “tepkiler” de daha ya-
pay hale gelecektir.

Profesyonel ordunun bu durumu karşı-
sında, kaçınılmaz olarak, milliyetçi ve dinci
ideoloji tarafından harekete geçirilmiş un-
surların hareketi daha fazla önem kazana-
caktır. Bu da, bir yandan savaşı daha kanlı
ve kurlsız hale getirirken, diğer yandan iç
savaşı kaçınılmaz hale getirecektir. Böylece
parayı verenin düdüğü çalamayacağı, *zafer
ve ölümden başka alternatifin olmadığı* bir
süreç ortaya çıkacaktır.

PKK'nin Çıkmazı

Bugün, “hendek savaşı” ile başlayan süreçte PKK bir kez daha çıkmaza girmiştir. PKK'nin içine girdiği çıkmazları anlayabilmek için önce yakın tarihe bakmak gerekir.

PKK, pek çok sol örgütlenme gibi, 1975 sonrasında yükselen devrimci mücadele sürecinde ortaya çıkmıştır.

PKK'nin ilk oluşum sürecinde yayınlanan “Manifesto” (“*Kürdistan Devriminin Yolu*”), Kürdistan devriminin bir Milli Demokratik Devrim olduğunu ilan eder. Ancak Mao Zedung'un formüle ettiği ve Çin Devrimi'yle özdeşleşen Milli Demokratik Devrim anlayışı, PKK açısından, anti-emperyalist ve anti-feodal bir devrim olarak tanımlanmaz. Anti-emperyalizmin yerini “anti-sömürgecilik” alır. “Anti-sömürgecilik” “Kürdistan devrimi”nin “milli” yönünü oluşturur.

PKK'nin “Manifesto”sunda her ne kadar Kürdistan devrimi ile Vietnam devrimi arasında paralellik kuruluyor olsa da, “bağımsız ve demokratik Kürdistan”dan söz ediliyor olsa da, kendine özgü bir “milli”lik ve kendine özgü bir “demokratik”lik söz konusudur.

“PKK Manifestosu”nda Kürdistan devrimiyle kurulacak düzen şöyle tanımlanır:

“... demokratik merkeziyetçilik genel ilkesi altında, siyasi alanda *demokratik halk cumhuriyeti* biçiminde somutlaşan *halk demokrasisi*, ekonomik alanda, merkezi ve emredici bir devlet planlama *teşkilatının* önderliğinde devletçilik, kooperatifçilik ve *özel mülkiyete yer veren*, ağır sanayi başta olmak üzere tarım, sana-

yi, ticaret ve mali alanda bağımsız ve topyekün kalkınmaya dayanan bir ekonomik düzenin gerçekleştirilmesi...”

Bunlar Mao'nun formüle ettiği “yeni demokrasi”nin içeriğinden derlenmiştir. Ama Mao'nun “milli demokratik devrimi”nin anti-emperyalist hedefi, anti-sömürgecilikle yer değiştirdiğinden, yapılan derleme de, basit bir adaptasyondan başka bir şey değildir. (Ve bugün, herkesin bilebileceği gibi, bu söylemlerin esamesi bile okunmamaktadır. Demokratik halk cumhuriyetinin yerini “ekolojik-demokratik toplum projesi” alalı çok zamanlar olmuştur.)

Ancak burada bunları ele almayacağız. Asıl sorun, PKK'nin marksist-leninist literatürden adapte ettiği “milli demokratik devrim” anlayışının, tümüyle Türkiye'deki sınıfsal ve ulusal (anti-emperyalist) mücadeleden *ayrı* örgütlenmeyi ve *ayrı* mücadeleyi içermesidir.

Bu öyle bir “ayrı”lıktır ki, “ezen ulus”un (Türkiye) devrimcileri daha baştan dışlanırlar:

“... gerek ezen ulus “devrimcilerinden” gerekse onlarla farklı nüanslardan ama aynı telden çalan ezilen ulus “devrimcilerinden” gelen, ulusal mesele konusundaki ‘bölgesel özerklik’, ‘federal birlik’, ‘dil ve kültür özerliği’ biçimindeki çözüm yolları gericedir ve günümüzde ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının biricik doğru yorum tarzı olan “bağımsız devlet” tezine aykındır. Bağımsız devlet, günün şartlarında tek doğru, doğ-

ru olduğu için de devrimci bir tez olup, diğer tezler ve çözüm yolları devlet sınırlarına dokunmadığı için reformist, reformist olduğu için de gerici tezlerdir.”

Böylece Türkiye devrimci hareketi bir çırpıda “reformist” ve “reformist olduğu için de gerici” konumuna sokulur. Dolayısıyla böylesine “gerici” bir kesimle birlikte mücadele etmek zaten olanaksızdır!

Özcesi, PKK, daha kuruluş anından itibaren, *Türkiye devrimci mücadelesinin dışında* yer almayı seçmiş ve bu nedenle de *ayrı örgütlenmeye* yönelmiştir. Bu nedenle, karşı karşıya kaldığı sorunlar, Türkiye devrim mücadelesi bütünselliği içinde değerlendirilemez.

Askeri terimlerle söylersek, PKK, savaşın başlangıcında *ayrı örgütlenme* temelinde “yığınak” yapmıştır. Bu stratejik bir tercihtir ve yanlış yapılan bir yığınak, tüm stratejik mücadele boyunca etkisini sürdürür.

PKK için, Kürdistan devrimi, “uzun süreli ve çeşitli evrelerden geçecek olan bir halk savaşı” ile gerçekleşecektir. Bugün kendi terminolojilerinde “devrimci halk savaşı” adını verdikleri bu çizgi, yine Mao Zedung’un formüle ettiği ve uyguladığı halk savaşı çizgisidir. (Ancak PKK’nin ortaya çıktığı dönemde Çin’deki gelişmeler –ki Mao Zedung ölmüştür–, “sosyal-emperyalizm” teorileri vb. karşısında halk savaşına ilişkin göndermeler neredeyse tümüyle Vietnam devrimine ilişkindir.)

İster Çin, ister Vietnam örnek alınsın, her ikisinde de (Amerikan emperyalizminin askeri doktrininde “gayri nizami savaş” adı verilen) ortak nokta halk savaşıdır.

Burada öncelikli olarak, halk savaşının ne olduğunu ve stratejik bir çizgi olarak nasıl yürütüldüğünü açıklamak gerekir.

Halk savaşı çizgisi, Giap’ın tanımıyla, “silahlı kuvvetleri, teçhizat ve teknik bakımdan hala zayıf olan fakat, maddi açıdan çok daha güçlü bulunan bir düşmana karşı çarpışmak”, “maddi gücü moral güce yenmek, güçlü olanı güçsüz olanla yenmek, modern olanı ilkel olanla yenmek, saldırgan emperyalistlerin modern ordularını, halkın yurtseverliği ve devrimi tam olarak gerçekleştirmek azmiyle yenmek”tir.

Böyle bir savaş, doğal ve kaçınılmaz olarak uzun süreli bir savaştır. Uzun süreli bir savaş ise, sağlam bir “arka cephe”, yani *kur-*

tarılmış bölgeler olmaksızın sürdürülemez. (Burada kurtarılmış bölgelerin önceli olarak gerilla üs bölgelerini ve gerilla üslerini ele almayacağız.)

Kurtarılmış bölgeler, halk savaşının ilk ve yakın hedefidir. Bu bölgeler, askeri güçlerin örgütlendiği, eğitildiği alanlardır. Halk savaşını yürütecek güçlerin “arka cephesi”dir.

Bu yüzden, halk savaşının ilk stratejik sorunu, kurtarılmış bölgelerin nasıl ve hangi koşullarda yaratılacağı sorunudur.

Mao Zedung’un ortaya koyduğu ve pratikte de gerçekleştirdiği kurtarılmış bölgelerin kuruluşu, herşeyden önce, zayıfta olsa bir halk ordusunu gerektirir. Ancak bu durum, “olağanüstü” bir başka durumla, yani “beyaz rejim içindeki parçalanmalar ve savaşlar”la birlikte kurtarılmış bölgelerin yaratılmasını ve yaşatılmasını sağlar.

Mao’ya göre, Çin gibi yarı-sömürge bir ülkede, emperyalist güçler arasındaki bölünmeler, yarı-sömürgelerde değişik iktidar kliklerinin ortaya çıkmasına yol açar. Güçlü bir merkezi otorite olmadığından, bu klikler ülkenin değişik yörelerinde iktidarı ellerinde tutarlar. Kendi aralarında savaş olduğundan, birbirleriyle dayanışmaları söz konusu olamaz. “Düşmanımın düşmanı dostumdur” siyaseti ile kendi yöresel iktidarlarını korumaya çalışırlar.

İşte bu “beyaz rejim” içindeki parçalanmalar ve savaşlar, zayıf bir Kızıl Ordu’nun ülkenin belli yörelerinde iktidarı ele geçirmesini olanaklı kılar. Ama bu durum, Mao’nun da ifade ettiği gibi, yarı-sömürge ülkeler için geçerlidir. Halk savaşı çizgisi açısından asıl olan, uzatılmış bir savaşı yürütmek, zayıf gücü geliştirmek için kurtarılmış bölgelerin gerekli ve zorunlu olduğudur.

Halk savaşının ikinci ayıncı özelliği, gerilla savaşının halk savaşının ilk evresinde temel savaş biçimi olarak ortaya çıkmasıdır. Gerilla savaşı, giderek hareketli savaşa ve oradan da mevzi savaşa dönüşür. Bu bağlamda, gerilla gücü, hareketli bölgesel güce ve daha sonra da düzenli orduya dönüşür. Bu üç savaş biçimi ve üç silahlı örgütlenme olmaksızın halk savaşını yürütmek ve sürdürmek olanaksızdır.

Halk savaşı, tüm savaşlar gibi, *düşman güçlerini yenilgiye bozguna uğratmayı* hedefler. Savaşta düşmanı yenilgiye uğratmak, Clausewitz’in tanımlamasıyla, düşmanın iradesini kırmak ve kendi irademize tabi kıl-

maktır.

Halk savaşı, halk ordusunun zaman içinde güçlenmesi, kurtarılmış bölgelerin genişletilmesi ile halkın, özellikle kentlerdeki halkın mücadeleye fiilen katılmasıyla stratejik saldırı aşamasına ulaşır. Kırsal bölgelerdeki silahlı güçler ile kentlerdeki halk ayaklanması birleştirilerek düşmana nihai darbe vurulur. Sonuçta, düşmanın siyasal iktidar merkezi (en bilinen ifadesiyle başkent) halk güçlerinin eline geçer.

Söz konusu olan Kürdistan ise, burada halk savaşının zaferi, “sömürgeci güçleri”, özel olarak onların askeri güçlerini (stratejik düzeyde) yenilgiye uğratmakla mümkündür. Ancak o zaman “sömürgeci güçler”, Kürt halkının “iradesine” boyun eğler. Bunun yolu da, düşman güçlerini “silahtan arındırmak”, yani silah kullanamaz, savaş sürdürmez hale getirmekle olanaklıdır.

Ama bu savaş, bir ülkenin devlet *sınırları* içinde, bir bölgesel silahlı güç ile ülkenin bütününde egemen olan bir başka (düşman) silahlı güç arasında gerçekleşmektedir. Böyle bir savaşta, eğer yaratılabilirse kurtarılmış bölgeler, Çin ve Vietnam savaşında olduğu gibi, düşmanı zayıflatan bir unsur değildir. Düşman güçleri, geniş bir coğrafyadan beslenen ve geniş bir nüfus tarafından sağlanan olanaklara sahiptir. Modern askeri donanımına sahip olmanın yanında, bölgede kendi siyasal kurumlarını oluşturmuştur. Çin ve Vietnam’daki gibi “sömürgeci güç” dışsal bir olgu değildir.

Böyle bir gücü yenilgiye uğratabilmek, savaş gücünü yok etmek, sonuç olarak yenmek, ancak ülke çapında yürütülecek bir halk savaşıyla mümkündür. Bir diğer ifadeyle, bölgesel düzeyde formüle edilmiş olan halk savaşı, tüm coğrafyada, bu coğrafyanın bütünselliği içinde yürütülmediği sürece, bölgesel gücün *askeri zafer kazanması* (halk savaşıyla) olanaksızdır.

Savaş alanı olan ülkenin dışında “eğitim kampları”, “üs bölgeleri” oluşturulmuş olması, hiç kuşkusuz, PKK için avantajdır. Ama bu avantaj, savaşın kazanılmasına ilişkin değil, sadece savaşın *sürdürülmesine* ilişkin bir avantajdır. Hiçbir biçimde halk savaşının asli unsuru olan kurtarılmış bölgelerle özdeşleştirilemez.

Burada fiilen 600 bin kişilik ve seferberlik durumunda 2,5 milyona ulaşan bir sürekli ordu sözkonusudur. 50-55 milyonluk

bir nüfusa sahiptir. Daha da önemlisi, bu askeri güçler, bölgeye dışardan gelmiş işgalci bir güç değildirler. Onların “sömürgeci” olması, tarihsel olarak bölgeyi “işgal” (ve elbette “ilhak”) etmiş olmaları, herhangi bir ülkenin bir başka ülkeyi işgal ettiği koşullarla aynı değildir.

“Sömürgeci güç”, aynı zamanda *devrim durumunun* sürekli mevcut olduğu bir ülkenin gücüdür. Kendi içinde parçalanması, ancak bir devrim sürecinde, bir *iç savaş koşullarında* ortaya çıkabilir. Bunun dinamikleri de, bölgesel değil, ülke çapındadır. Eski feodal dönemlerle kıyaslanmayacak ölçüde merkezi bir devlet aygıtı mevcuttur. Böylesi bir güce karşı, ancak *ülkenin bütünü* esas alan bir halk savaşı ile zafer kazanılabilir.

İşte PKK’nin “yığınak”ta yaptığı hata, böyle bir bütünsel ve birleşik mücadelenin dışında kendisini örgütlemesidir. Doğal olarak böyle bir “yığınak”la böyle bir gücü yenilgiye uğratmak olanaklı olmadığından, değişik “çareler” aramak zorunda kalmaktadır.

1990’ların ilk yıllarında halk savaşının “stratejik denge” aşamasında olduklarını ilan eden PKK, “yığınak”taki hatasının sonucu askeri bir zafer kazanamayacağını gördükçe, emperyalist güçlerden destek almaya yönelmiştir. Böylece “Kürdistan devrimi”, “demokratik halk cumhuriyeti” gibi hedefler ve amaçlar tarih olmuştur.

“Stratejik denge” aşamasının 25. yılında PKK’nin bölgesel olarak tartışmasız bir askeri-politik güç haline gelmesiyle birlikte, halk savaşı yolu zaman zaman anımsanmaya başlamıştır. Amerikan emperyalizminin Irak işgaliyle ele geçen yeni silahlar ve emperyalist ülkelerle kurulan ilişkiler, askeri olarak PKK’yi güçlendirmiş olması da bu anımsamada etkin bir unsur olmaktadır. Ama “askeri savaş”ta zafer kazanmak, gördüğü kadar kolay değildir.

Bugün bölgesel düzeyde yürütülen “hendek savaşı”, PKK’nin söyleminde “devrimci halk savaşı”nın yeni bir aşaması olarak gösterilmektedir. Yani halk savaşının stratejik saldırı aşamasında, halk ordusu ile halkın ayaklanmasına dayanan bir zaferin öngünü gibi tanımlanabilir.

Bu öngünde, kırsal alanlardan gelen silahlı güçler, kentlerdeki silahlı ayaklanma ile birleşerek zafere doğru ilerler. Kentler,

bu güçlerin birleşik hareketi ile birbiri ardına ele geçirilir ve düşman tek tek kentlerden kovulur. Bugün, Türkiye “sol”unda esen rüzgarlar, söylemler, ne kadar üstü örtük olursa olsun, böyle bir gelişmenin üzerine yükselmektedir.

İşte PKK'nin karşı karşıya olduğu çıkmaz da buradadır.

Bir taraftan 30 yıldır sürdürülen bir gerilla savaşı, öte yandan güçlü merkezi otoriteye karşı askeri zaferin kazanılamaması gerçeği vardır. PKK'nin (doğal olarak “önderliği”nin) 1995'teki ilk büyük dönüşümü ve ardından 2007 sonrasındaki ateş-kes dizileri, her açıdan askeri savaşta tek başlarına zafer kazanamayacaklarının kabulü demektir. (Ve sadece AKP'nin seçim kazanmasına hizmet etmiştir.)

Yıllar öncesinden bilinen ve hatta yer yer planlanıp uygulamaya bile sokulan “devrimci” halk savaşının zafere ulaştırılmayacağına görülmesi, PKK'deki dönüşümlerin temelini oluşturur. Böyle bir önkabul karşısında, bir kez daha, “hendek savaşları”nın itmesiyle geriye-dönüş, sonuç açısından fazlaca bir şeyi değiştirmeyecektir.

Bu bilinirken ve biline biline “hendek savaşları” sürecine girilmesi, kırsal alanlardaki gerilla gücünün ne yapacağı sorusunu ortaya çıkarmıştır.

“Klasik” ya da kendi tanımlamalarıyla “devrimci” halk savaşı açısından bu sorunun yanıtı, doğrudan stratejik karşı saldırı aşamasındadır. Kırsal alanlardaki gerilla gücü ile kent ayaklanmasının birleştirilmesiyle gerçekleştirilecek olan bir stratejik karşı saldırıyla, düşmanın silahlı güçlerini “iki ateş arasına” alarak zafere doğru ilerlemeyi sağlayacağı varsayılabilir. Ama bu sadece teorik bir varsayımdır. Kendi deneyimleri, böyle bir topyekün saldırıyla birlikte tümüyle yok olabileceğini de ortaya koymaktadır.

PKK'nin, “medyatik” söylemle “Kandil”in karşı karşıya kaldığı çıkmaz, iki olasılığın (stratejik karşı saldırı ile savaşı tırmandırmak ve başarıya ulaşamazsa tümüyle yok olmak) arasına sıkışmaktan kaynaklanmaktadır.

“Bahar gelince” savaşın daha da şiddetleneceğine ilişkin söylemler de, bu iki olasılıktan birincisine mutlak bir değer atfetmekten kaynaklanmaktadır.

Burada savaşta cüretin, atılğanlığın rolü

üzerine konuşmak elbette mümkündür. Cüret ve atılğanlık, maddi gerçeklikten kopmadığı sürece bir yere ve role sahiptir.

Herşeyden önce “düşman” güçleri uzun süre savaşı sürdüremeyecek boyutta yıpratılmamıştır (yıpratma savaşı). Aynı ölçüde, düşman güçlerinin imhası (imha savaşı) olağan dönemlerin çok ötesinde değildir. PKK'nin silahlı güçleri, ne kadar disiplinli olurlarsa olsunlar, düzenli bir orduya dönüşmemişlerdir. Üstelik hareketli savaşı (manevra savaşı) yürütecek örgütlülüğe ve deneyime sahip değillerdir. Halen kırsal alanlarda bile küçük silahlı güçlerle hareket edilmektedir. Güçlerin zaman ve mekan içinde yoğunlaştırılması söz konusu olmamıştır.

Böylesi bir durumda, “devrimci” halk savaşı “böyle gerektiriyor” diyerek savaşı tırmandırmak, mevcut tüm güçlerle saldırıya geçmek, yukarıda da belirttiğimiz gibi, tümüyle yok edilme olasılığını da içinde taşımaktadır. Ayrıca böyle bir askeri tırmanma karşısında “T.C.”nin nasıl yanıt vereceği de bilinemezler arasındadır. Devlet Bahçeli'nin son açıklamalarında söylediği gibi, kentlerde “taş üstünde taş, baş üstünde baş” bırakmayacak bir askeri yanıt her zaman olasıdır.

Stratejik düzeyde böyle bir askeri tırmanma politikasının uygulanma olasılığı ne kadar zayıfsa, taktik planda buna benzer bir askeri politikanın uygulanma olasılığı o kadar mevcuttur. PKK, taktik planda, sanki stratejik düzeyde gerçekleştiriliyormuş görünümünü altında, böylesi bir askeri harekâta girişebilir. Bu taktik “saldırı”nın, sadece bu saldırıyı gerçekleştiren güçlerin imhasından öte bir etkide bulunmayacağı, yani stratejik güçlerini etkilemeyeceği kabul edilirse, ortaya çıkacak durum bir “güç denemesi”nden başka bir şey olmayacaktır. Ama stratejiden ve somut gerçeklikten kopuk bir “güç denemesi” pek çok dengelerin yer değiştirmesine yol açabilir.

Tüm bu olasılıklar ve varsayımlar “Kandil”in içine girdiği çıkmazın boyutlarını göstermektedir.

Elbette bu noktada, tek tek insanlara “siz olsanız ne yapardınız” diye soru sorarak “çıkamaz”dan çıkmak olanaklı değildir. Cemil Bayık'ın *Times*'a verdiği röportajda ifade ettiği gibi, “*halkımız intikam* hisleriyle dolu. *Gerillalarımıza*, onlara yapılanların intikamını almaları çağrısında bulunuyor”ken,

yıllar boyunca “devrimci” halk savaşının aşamalarından söz edilmişken ve savaşçılar bu yönde eğitilmişken, “başka bir seçenek” de ortada görünmemektedir.

“Kandil” ya aşağıdan gelen baskıya boyun eğerek savaşı tırmandırma kararı olacaktır, ya da aşağıdan gelen baskıyı “değişik araçlarla” nötralize ederek zaman kazanmaya çalışacaktır.

Bugün PKK üst düzey yöneticilerinin “topyekün savaş”tan söz etmeleri, bu ikilemde ikinci yolu tercih edecekleri yönünde belirtiler olarak da kabul edilebilir.

Her durumda, “yığınak”ta yaptıkları hata, savaşın geldiği bu aşamada ortadan kaldırılamayacaktır. Birkaç “sol” örgütü bir masa çevresinde toplayarak oluşturulan “birlik” de bu “yığınak”ta yapılan hatayı ortadan kaldıracak nitelikte değildir.

Böyle bir çıkmazla, ikilemle karşı karşıya kalınacağı, “hendek savaşı”nın başlangıcında görülmesi gereken bir durumdur. Eğer “hendek savaşı” bir kent ayaklanmasının ifadesiyse, PKK yönetiminin, kendiliğinden ya da örgütlü bir kent ayaklanması kar-

şısında ne yapacağını da önceden saptaması gerekir. Olaylar geliştikten ve tek tek “hendek savaşı” alanları ağır tahribata uğradıktan sonra “şimdi ne yapmalı” sorusunu sormak, yeni savaşçılar için ne kadar olanaklıysa, eski yöneticiler için o kadar anlamsızdır.

Bu çıkmazlardan ve ikilemlerden çıkmamanın tek yolu, ülke bütününde bir halk savaşı stratejisinin yürütülmesiyle olanaklıdır. Bu da PKK söyleminde ifadesini bulan “devrimci” halk savaşından temelden farklı bir stratejik çizgidir.

Tarihsel olarak PKK’yi böyle bir çıkmazdan çıkartacak bir başka olasılık daha vardır. Bu da, “sömürge savaşları”ndan yorulmuş ve yıpranmış Portekiz ordusunun solcu askerlerle gerçekleştirdiği “karanfil devrimi” benzeri bir durumun ortaya çıkmasıdır. (1974 yılında gerçekleştirilen “sol darbe” sonucunda Portekiz Afrika’daki sömürgelerini “barışçıl” biçimde terk etmiştir.)

“Darbe” söylemlerinin gündemin ilk sırasına çıktığı bugünlerde bu olasılığı da anımsatmış olalım.

Silahlı Eylem Biçimleri, Silahlanma, Teçhizat ve Devrimci Savaş

Belki de dünyanın en zor işi, yaşamını yitiren devrimcilere ilişkin bir yazı kaleme almak, dahası eleştirel bir yazı kaleme almaktır.

Bir tarafta, doğru ya da yanlış bir çizgide mücadele eden ve bu mücadele içinde yaşamını yitiren devrimciler vardır. Hatta kimilerinin küçümseyici bir ifadeyle söyledikleri, “devrimci demokrat”lar yahut “devrimci maceracılar”dır onlar. Öte yanda, izlenilen ya da öyle olduğu varsayılan ideolojik-politik çizgiye değinmeksizin, onların eylemini yücelten ve geride kalanlara savaşma azmi yaratmayı hedefleyen “devrimciler ölmez” söylemleri vardır. Bunlara, toplumun dinsel inancından türetilmiş olan “ölünün arkasından konuşulmaz” anlayışını da ekleyebiliriz.

Böyle olunca da, devrimci mücadelede yaşamını yitiren devrimcilerin “arkasından” yazmak, yukarda belirttiğimiz gibi, eleştirel bir yazı yazmak çok daha güçleşmektedir.

Bütün bunlara, “ölünün arkasından konuşulmaz”a dayanan ve bu sayede devrimci olan ile devrimci olmayan, devrimci mücadeleyi (doğru ya da yanlış bir çizgide yahut anlayışta) yürüten ile devrimci mücadeleyi terk edenler arasındaki ayırım çizgisinin ortadan kaldırılışını da eklemek gerekir.

Örneğin Mihri Belli yaşamını yitirdiğinde, “arkasından” neredeyse “tek kötü söz” (daha doğrusu kendisinin yanlış anlayışına ilişkin olumsuz tek bir söz) bile edilmeksizin “sonsuzluğa uğurlanması” Türkiye “sol”undaki egemen bir tutumdur. Ya da devrimciliği neden ve niçin terk ettiği bile bilinmeyen, eski dönemlerin “önemli” ve “sorun-

lu” kişilerinin “arkasından” söylenenlere baktığında, “kenara çekilmesi”nde, “suskunluğunda”, özetle devrimciliği bırakmasında nasıl bir keramet arandığını görmek olanaklıdır.

Hiç kuşkusuz, yaşamını yitiren devrimciler hakkında yazı yazmaktan kastettiğimiz, bu örnekler ve onların eşdeğerlerine ilişkin değildir. Söz konusu olan zorluk, belli bir devrimci örgütlenme içinde yer alan ve bu örgütlenmenin çizgisi doğrultusunda hareket ederken yaşamını yitiren devrimcilere ilişkindir. Oysa yapılan, tekil bireylerin değil, bu bireylerin içinde yer aldıkları örgütlenmelerin çizgisinin ve eylem tarzının sorgulanması, eleştirilmesidir.

Hiçbir somut olaya ya da olguya atf yapmaksızın salt örgütsel çizginin (ya da eylem tarzının) sorgulanması “zor” bir iş değildir. Ancak sorgulanan ya da eleştirilen örgütsel çizginin somut sonuçları ortaya konulmadığı sürece, sorgulama ya da eleştiri soyut kalmakta ve söz konusu olan çizginin mantıksal sonuçları ortaya konulamamaktadır.

Oysa belki aynı çevreler, çok kolaylıkla “halk sınıf”larında, “Eylem Öğretiyor” başlıklar altında pek çok somut eylemi ele alırlar. Ama bu ele alış tarzı, “eylem”den ne öğrenildiğinden daha çok, eylemi gerçekleştirenlerin ne denli “başarılı” olduklarını ortaya koymaktan ibarettir. Böyle olunca da, ele alınan somut olay ya da olgu, kolayca kabul görebilmektedir.

Zor olan, “başarı”dan çok “başarısızlığın”, olumlu “dersler”den daha çok “olumsuz” derslerin ortaya çıktığı somut olaylara ilişkindir.

Bir başka zorluk ise, aynı olayı (ya da eylemi) ele alan bir dizi oportünist ve pasifist kötüleyici ve karalayıcı yaklaşımlardır. Doğal olarak, eleştirel bir yazı, böylesi bir oportünist ve pasifist yaklaşımla eşdeğerleştirilebilir tehlikesini içerir. Böyle bir tehlike karşısında da, oportünist ve pasifistlerle aynı “kefe”ye konulmaktan kaçınmak için, ister istemez böylesi zorlu bir işe hiç kalkışmamak tercih edilir. Çünkü devrimci mücadelede yaşamını yitirenler, kendi yapısallığı ve örgütlülüğü içinde çok önemli bir değerdirler ve bu değerlere yönelik bir eleştiri kaçınılmaz olarak olumsuz bir içtepiye yol açar.

Ancak ele alınan olay ya da eylem, yanlış bir çizgiye ya da yanlış bir anlayışa sahip bir örgütlenmenin tipik bir eylemi, somut bir gerçekliği ise, bunun karşısında suskun kalmak yanlış bir çizginin onanmasından başka bir anlama da gelmez.

Uzun bir silahlı devrimci mücadele tarihine *sahip* bir ülkede, böylesine bir tarih *yokmuşçasına*, sanki tarihin ilk başlangıcında yer alıyormuşçasına gerçekleştirilen bir silahlı eylemin değerlendirilmesi başlı başına bir tarihsel sorundur.

İNTİHAR EYLEMLERİ VE SİLAHLI DEVRİMCİ MÜCADELEYE YANSILARI

Son yıllardaki silahlı eylemlere baktığımızda, intihar eylemleri (ki bu eylemi gerçekleştirenlerden yola çıkarak “canlı bomba eylemleri” de denilmektedir) neredeyse başat bir yere sahiptir.

1980’lerin sonlarında Lübnan’da ve daha sonra Filistin’de dinci-şeriatçı örgütlerin başlı başına bir eylem tarzı olarak gerçekleştirdiği intihar eylemleri, Filistin mücadelesinin neredeyse tek eylem biçimi olarak ortaya çıkmıştır.

Özellikle İslami Cihat ve daha sonra Hamas tarafından gerçekleştirilen “intihar eylemleri”nin Filistin halkınca büyük bir “sempati”yle karşılanması üzerine bu eylem biçimi giderek yaygınlaşmıştır. 2000’li yıllara gelinirken Hamas’ın gerçekleştirdiği “intihar eylemleri”, bir yandan Filistin halkının geleneksel örgütlerinden (El-Fetih, FHKC) ve onların mücadele çizgisinden uzaklaşmasına yol açarken, diğer yandan Hamas’ın başlı başına bir siyasal güç haline gelmesini sağlamıştır.

Filistin hareketi içindeki bu dönüşüm,

İsrail’e karşı pek fazla bir şey yapamayan, daha başka bir ifadeyle, İsrail’in saldırganlığına gerekli yanıt veremeyen örgütleri etkisizleştirirken, aynı zamanda bu dönüşümü sağlayan “intihar eylemleri”nin yeni bir “mücadele biçimi” olarak ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Filistinli islamcı örgütlerin “intihar eylemleri” karşısında İsrail’in içine düştüğü “aciz” ve arkasından Hamas’la “müzakere”ye başlaması, bu “mücadele biçimi”nin etkili olduğu düşüncesini (özellikle Türkiye’de) yaygınlaştırmıştır. Diğer yandan, Türkiye devrimcilerinin Filistin mücadelesine duydukları geleneksel sempati bu “mücadele biçimi”ne yönelik her türlü eleştirinin bir yana itilmesini getirmiştir.

Bu eylemlerin en tipik özelliği, patlayıcı maddeleri kuşanmış bir ya da iki kişinin, kendilerince seçtikleri hedefe ulaştıklarında kendilerini patlatmalarıdır. Burada hedefin ne olduğunun fazlaca bir önemi yoktur; hedef, “düşman” (ya da “kafir”) olarak görülen herkestdir.

Bu tarzın diğer bir özelliği, eylemi gerçekleştirenlerin herhangi bir eğitime, bilince vb. sahip olmasının gerekmemesidir. Eylemi gerçekleştirenlerin, belli bir biçimde ölecek (şehitlik) başka bir dünyada (cennette) yaşayacaklarına inanması yeterlidir.

Bu eylemler “düşman”ı sivil-asker, suçlu-suçsuz vb. biçimde ayırtmaz. Hedef, “düşman” olarak belirlenen bütün bir topluluktur. Filistin bağlamında söylersek, hedef “tüm yahudiler”dir, yahudinin, sadece yahudi olduğu için ölmeyi “hak ettiği” düşünülmemektedir. Diğer yandan, bu eylemler aynı zamanda “intikam” eylemleridir. Böylece “düşman” (“kafir”) tarafından öldürülenlerin “intikamı” alınmış olmaktadır.

Bu eylemlerin şu ya da bu oranda etkili olduğu, özellikle de “mağdur”lar tarafından büyük bir sempatiyle karşılandığı görüldükçe, süreklilik göstermeye başlamıştır. Ankara’daki “TAK”ın üstlendiği 13 Mart saldırısında görüldüğü gibi, saldırı sonucunda yaşamını yitirenlerin sadece “karşı taraf”ta yaşıyor olmaları yeterli görülebilmektedir.

Aynı şekilde Filistin’de ortaya çıkan bu eylem tarzı, giderek “yahudiler”den çıkarak tüm “kafir”ler dünyasını hedef alan eylemlere dönüşmüştür. İstanbul’da turistlere yönelik IŞİD’in gerçekleştirdiği eylemler bu dönüşümün bir ürünü olduğu gibi, Fransa’da

yapılanlar da “kafirler dünyası”nın hedef olarak alındığının ifadesidir.

“İntihar eylemcileri” (istenirse buna daha değişik isimler verilebilir, örneğin “feda eylemi” gibi) “hak” yolunda “kafir”e karşı yürütülen bir “cihat”ta öldükleri için “şehit” kabul edilir. İslam inancı içinde “şehit”ler sorgusuz-sualsiz cennete giderler. Yanlarında ne kadar “kafir” götürürlerse, o kadar “onurlu” ve “başarılı” olarak kabul görürler. Bu eylem sonucunda ölenlerin kim olduklarının hiçbir önemi yoktur. Onlar “karşı taraf”tır, “düşman”dır, “kafir”dir.

Bu açılardan ele alındığında, “intihar eylemleri”, doğrudan islamcılıktan üremiş ve islamcılık tarafından üretilmiştir. Konunun bu boyutu, doğrudan doğruya islamcılığa (radikal islamcılıkla bunu sınırlandırmanın fazlaca bir anlamı yoktur) bağlı bir durumla karşı karşıya olduğunu gösterir.

“İman” sahibi, “inanmış” birinin böyle bir eylemi “tam hedefinde” gerçekleştirip gerçekleştirmediğinin de önemi yoktur. Herşeyden önce o kendisini “patlatmaya” hazırdır. Doğal olarak herhangi bir koruma ya da güvenlik engeliyle karşılaştığında, bombaları patlatarak “şahadetini” gerçekleştirmiş olur. Bu nedenle de “engellenebilir” bir eylem tarzı değildir. Topyekün bir savaş (cihat) anlayışına dayandığı için de, eylem alanı tüm dünya olarak ortaya çıkar. Bu nedenle de belli bir alanda güvenlik önlemi alınarak engellenemez.

Öte yandan, bu eylemlerin gerçekleştirilebilmesi için belli miktarda patlayıcı bulunması gerekir. Patlayıcı bulunduğu süreç, “şahadet”i önleyecek hiçbir şey yoktur.

Şüphesiz islamcılığın gerçekleştirdiği “intihar eylemleri”, *topyeküncü* bir anlayışla hedef gözetmeksizin gerçekleştirildiğinden pek çok “sivil” insanın ölümüne yol açar. Bu yönüyle de eylemin gerçekleştiği toplumu “terörize” eder; toplumsal yaşam şu ya da bu oranda kesintiye uğrar. Bu durum, toplumsal/sınıfsal mücadelenin gelişiminden korkan siyasal iktidarlar ve siyasal partiler için “uygun” bir ortam yaratır. Olağan devlet kurumlarıyla önlenemez ve engellenemez olan bu eylemler karşısında çıkartılan “anti-terör yasaları”yla toplumlar tam bir “cendereye” alınır. Demokratik hak ve özgürlükler kısıtlanır. Bizim gibi, demokratik hak ve özgürlüklerin olmadığı ülkelerde ise, bu tür eylemler, devletin gerçekleş-

tireceği her türlü baskının, saldırının ve katliamın meşrulaştırıcı bir unsuru olarak kullanılır.

Sorun, sadece islami terör değildir. Bu tür eylem biçimlerinin silahlı mücadele bağlamında bir “biçim” olarak görülmesi ve kabul edilmesidir. Böyle olunca da, “islam coğrafyası”nda faaliyet yürüten kimi örgütler tarafından gerçekleştirilebilmektedir. Örneğin, PKK’nin bünyesi içinde “TAK” adıyla üstlenilen intihar eylemleri ya da DHKP-C’nin “feda eylemleri”, böyle bir önkabulün ifadesidir.*

Şimdi, Cemil Bayık’ın, Ankara’daki intihar eyleminden dört gün önce yapıldığı söylenen ve 15 Mart’ta İngiliz *Times* gazetesinde yayınlanan röportajını okuyalım:

“*Türkler*, sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı Kürt kentlerinde mümkün merteye herşeyi yağmalayıp yaktılar. Bu nedenle *halkımız intikam* hisleriyle dolu. *Gerillalarımıza*, onlara yapılanların intikamını almaları çağrısında bulunuyor. Bu, halk mücadelesinde yeni bir dönemdir. Kısa bir süre öncesine dek Türk ordusu ile savaş sadece dağlardaydı. Daha sonra kasabalara ve kentlere de taşı. Artık *her yerde olacak*. Mücadelenin bu aşamasında, gerillalarımıza yerine getirmeleri yönünde verilecek her emir, *meşru* olacaktır.”

Altını çizdiğimiz sözcükler, bir yanıyla “hendek savaşı” adı verilen, gerçeklikte ise PKK’nin “çözüm süreci”nin sona ermesiyle birlikte “bir şeyler yapmak” zorunda kalmasının ortaya çıkardığı durumu ifade etmektedir. Diğer yanıyla, yine PKK’nin “silahlı savaş” sürecine bakış açısını ortaya koymaktadır.

Herşeyden önce, birbirlerine *mutlak karışıklık* içinde olan iki taraf söz konusudur: Türkler ve Kürtler. Bir taraf, yani “Türkler”,

* DS, henüz DHKP-C olarak adını değiştirmedigi zamanlarda şöyle bir anlayışı savunuyordu:

“Toplu imhaya yönelik saldırılar, verdirilen ağır kayıplar, kışla ve karakol baskınları ve intihar eylemleri düşmanı derinden etkiler... düşman saflarına yönelik intihar eylemi sadece romanlarda yaşanmış/yaşanacak şeyler değildir...” (*Mücadele*, Sayı 24, 12 Aralık 1992.) DHKC olarak bir “intihar eylemi”nden sonra yayınladıkları 302 Nolu açıklamada şunları söyler: “Feda eylemleri halkların bu zorbalık karşısında geliştirdiği bir ‘ölme’ biçimidir. Feda, halkların yaşama ve yaratma eylemidir.”

“Kürt kentlerinde”, “yağmalama”, “yakma” ve katliam yapmaktadır. Diğer taraf, “Türkler”in “yağmalama, yakma ve katliamı”nın “kurbanları” ve “mağdurları” durumundadır. “Mağdur” oldukları anlamda da, “Türkler”in yaptıkları karşısında *intikam* duygularını ile “dolu”durlar. Bu intikam duygusu içindeki Kürtler, Cemil Bayık’ın sözcükleriyle, “gerillalarımız”dan “intikam” alınmasını talep etmektedirler. Doğal olarak, böyle bir “talep” ne kadar haklı ve meşru ise, bu “talebi” yerine getirenler de, bir o kadar haklı ve meşru kabul edilmektedir.

Böyle olunca da, “Türkler”in “metropoller”inde hedef gözetmeksizin gerçekleştirilen bir intihar eylemi ya da saldırı, kendi haklılığını ve meşruiyetini kendi “halkı” içinde bulmaktadır. İki “taraf” arasında mutlak bir karşıtlık olduğundan (antagonist bir karşıtlık), savaş, bunun üzerine inşa edilir.

Bu “sonuç”, I. Yeniden Paylaşım Savaşı’nda Alman generali ve “savaş kahramanı” *Erich Ludendorff* tarafından 1935’de bir savaş stratejisi haline dönüştürülen “topyekün savaş” (“*totale krieg*”) anlayışının yeni bir uygulamasıdır. Bu da, sonuçta, Nazilerin askeri savaşı topyekün savaşa dönüştürmelerini getirmiştir. Artık sadece askerler ve askeri hedefler söz konusu değildir. Savaşın, askeri savaşın hedefi, bir bütün olarak “düşman”ın askeri ve sivil tüm insanlarıdır.

Bu savaş anlayışı ve stratejisi, II. Yeniden Paylaşım Savaşı’nda “düşman güçler”in (Nazilere ve Japonlara karşı İngiltere ve ABD’nin ana gövdesini oluşturduğu “müttefik güçler”) kentleri bombalamalarıyla sonuçlanmıştır. Nazilerin Londra hava saldırıları, “müttefik güçler”in Alman kentlerine, özellikle Dresden’e yönelik hava saldırıları bu anlayışın bir ürünüdür. Bu saldırılarda asker-sivil ayrımı yapılmaksızın bütün kent bombalanmıştır.

KISASA KISAS YA DA MİSİLLEME

Bu bombalama eylemleri, bir yanıla karşı tarafı, özel olarak karşı tarafın “sivil” halkını terörize etmeyi hedeflerken, diğer yanıla “misilleme” eylemleridir. Örneğin, Dresden kentinin bombalanması Nazilerin Londra saldırılarına karşı yapılmış bir misilleme eylemi olmuştur.

Misilleme, askeri savaşta, taraflardan birisinin “kural dışı” gerçekleştirdiği bir aske-

ri eyleme karşı, aynı boyutta ve aynı nitelikte yanıt vermektir. Misilleme, sözlük anlamıyla, “yapılan bir kötülüğün karşılığını aynı biçimde vermek”, “kısasa kısas”, “kana kan, göze göz, dişe diş” demektir. Bu yönüyle de, misilleme, askeri savaşın “mutlak savaş” a yakınlaştığı yerdir.

Mutlak savaş, Clausewitz’in formüle ettiği bu kavrama göre, savaş, düşman güçlerinin imha edilmesine yönelik bir eylemdir ve bu eylem, düşmanın tüm güçlerinin, son savaş gücüne kadar yok edilmesine yönelir. Clausewitz’in sözleriyle, “savaş bir şiddet hareketidir ve *bu şiddetin sınırı yoktur.*”

Misilleme hareketleri ya da eylemleri, böylesi bir “sınırsız şiddet” karşısında, bu şiddeti uygulayanları benzer sonuçlarla yüz yüze bırakarak, bu “sınırsız şiddet” eyleminden vazgeçirmeyi hedefler. Diğer ifadeyle, “sınırsız şiddet” *kullanımlara karşı* “misliyle” karşılık vermek, yani “sınırsız şiddet” *kullanmak* misilleme anlayışının gerçekliği- dir.

Ancak savaşın politik amacı ve savaşın gerçekliği, “mutlak savaş”ın yerini “gerçek savaş”ın almasına yol açar. Dolayısıyla “sınırsız şiddet”, düşmanı son kişisine kadar yok etme hedefi, politik amaç tarafından sınırlandırılır. Böylece doğrudan askeri güçleri ve onların yardımcı unsurları dışında kalan kadınların, çocukların, savaş gücü olmayan “siviller”in hedef alınmadığı “gerçek savaş” ortaya çıkar.

Ama savaşın güçlerin içinden çıktıkları toplumların gelenek ve görenekleri, örf ve adetleri, inançları, savaşı yönetenlerin zihninde sürekli varlığını korur. Savaş, sadece düşman güçlerine yönelik bir şiddet eylemi olmanın ötesinde, aynı zamanda kendi güçlerinin iradesi, morali ve savaşkanlığı üzerine yükselir. Bu irade, moral ve savaşkanlığın pekiştirilmesi ve sürekli kılınması da, düşman güçlerinin imhası kadar etkin bir unsur olarak ortaya çıkar. Savaşın tarafların kin ve nefreti, Clausewitz’in kavramıyla, “düşmanlık duygusu ve düşmanlık niyeti”nin boyutu, savaşı “mutlak savaş” a doğru iter, yani “sınırsız şiddet” kullanımına yöneltir. Böylece savaşın tarafların hepsini kapsayan karşılıklı bir eylem ortaya çıkar. *Politik amaç*, “sınırsız şiddet” kullanımının gerisine çekilir ve yeniden göreve çağrılana kadar ortalıkta görünmez olur.

Politik amacın ikincil hale geldiği, kan ve

şiddet ortamında görünmez olduğu böylesi zamanlarda sınırsız güç kullanımı ortaya çıkar. Bu güç, herhangi bir hedefle, amaçla ya da politik amaç tarafından belirlenen kurallarla sınırlandırılmaz. Her sınırsız ve kuralsız güç kullanımı, varolan düşmanlık duygusunu, nefreti ve kini daha da artırır. Böylece de mutlak savaşa, topyekün savaşa doğru hızla yol alınır. Savaşlarda ortaya çıkan katliamların gerçekliği de burada yatar.

Savaşla doğrudan ilişkisi olmayan, askeri gücün parçası ya da yardımcı olarak faaliyet yürütmeyen insanlara, çocuklara, kadınlara, yaşlılara yönelik ve onların yaşamlarını yitirmelerine yol açan askeri eylemler, olağan savaş koşullarında “savaş suçu” olarak kabul edilir. Doğal olarak bu askeri eyleme katılanlar, bu eylemi yönetenler ve bu eylem emrini verenler “savaş suçlusu” olarak ilan edilir. Böyle olduğu için de, Cemil Bayık *Times*'e verdiği röportajda “Mücadelenin bu aşamasında, gerillalarımıza yerine getirmeleri yönünde verilecek her emir, meşru olacaktır.” sözleri, kendilerinin bir “savaş suçu” işlemediklerini (karşı tarafın, “Türkler”in askeri hareketi karşısında “meşru”) ve “savaş suçu” kabul edilecek bir askeri eylem talimatı vermediklerini (“meşru” bir eylemin talimatı da “meşru” olur) vurgulama gereği duymuştur. Çünkü “savaş suçları”nda eylemi gerçekleştirenlerden daha çok bu eylem emrini verenler suçlu kabul edilir.

Dünden bugüne fiili olarak “T.C.” (“Türkler”mi!?) ile PKK arasında bir savaş, askeri bir savaş gündemdedir. Ancak bu savaş, uluslararası planda kabul edilmiş bir savaş değildir. Bu nedenle de uluslararası “hukuk” çerçevesinde “savaş suçu” olarak kabul edilen bir durumdan söz edilemez. Ama işte tam bu nedenle de, ortadaki “savaşma durumu”, “meşru” bir devlet gücüne karşı “gayri nizami” bir savaş yürütülmesi olarak kabul edilir. Bu durumda da, ortaya çıkan “savaş suçu”, uluslararası savaş hukukunun değil, “terörizm”in bizzatı kendisi olarak görülür. Bu açıdan, PKK, “TAK” tarafından gerçekleştirilen eylemler nedeniyle “savaş suçu” işlememiş, bunun yerine “terörist eylemler” gerçekleştirerek sivil halkın ölümüne yol açmıştır denilir.

Savaşın politik amacını ikincil kılan “aşırı şiddet” eğilimi, yine politik amacın kendi-

si tarafından sınırlandırılabilir. Doğal olarak politik amaç, devrim yapmak olduğu koşullarda, “aşırı şiddet”, “sınırsız şiddet” denetimine alınabilir.

Devrimci savaşın kuralları da bu amaçtan doğar. Hedefler ve düşmanlar net olarak tanımlanır. Bunun dışında kalan hedeflere ve insanlara yönelik her hareket dışlanır ve olumsuzlanır. Ama bu, devrimci savaşın, “düşmanlık duygusu” ve “düşmanlık niyeti” olmaksızın sürdürülebildiği anlamına gelmez. Devrimci savaş, aynı zamanda bir sınıf savaşımıdır. Bu nedenle de, sınıfsal düşmanlık ve sınıf kını, devrimci savaşın da ana unsurlarındandır. Ama bu düşmanlık ve kin, karşı-sınıfın *tüm bireyelerine* yönelik bir düşmanlık ve kin değildir. Devrimci savaşta asıl güçlük de burada yatar. Bir tarafta sınıf düşmanları vardır; onların topyekün altilmesi, iktidardan düşürülmesi ve yeni bir toplumun kurulması amaçlanır; diğer taraftan savaş gibi bir şiddet ortamında, karşı-sınıfın sınır tanımayan şiddeti karşısında sınıf kınıni koruyabilmek gerekir. Sınıf düşmanlarına karşı sınıf kinini, tüm sınıf düşmanlarına, onların tüm bireyelerine yönelik bir intikam ve öç alma duygusundan arındırabilmek devrimci savaşın en temel sorunlarından birisidir. Bu da, etkin bir sınıf bilinciyle olanaklıdır.

Hiç tartışmasız, savaşta öyle hedefler ortaya çıkar ki, bu hedeflere *mutlak* insan kaybı vermeksizin ulaşmak olanaksızdır. Böylesi hedeflere yönelik askeri harekâtlar, bu harekâta katılanların *mutlak* kaybı ile sonuçlanır. Ancak askeri tarihte böylesi askeri harekâtlar “intihar eylemi” olarak kabul edilmezler. Bu yüzden, mutlak insan kaybına yol açacak olan bir askeri harekât savaş eyleminin bir parçasıdır.

DONANIMDA İLKELLİK, EĞİTİMDE YETERSİZLİK

Lenin, *Ne Yapmalı?*'da mücadelenin ilk aşamasında doğal ve kaçınılmaz olarak ortaya çıkan “ilkellik/amatörlük” konusunda şöyle yazar:

“Bu dönemde, tüm öğrenci gençliğin dikkatini marksizme yönelttiğini belirtmiştik. Elbette, bu öğrenciler, marksizmle sadece bir teori olarak değil, aynı zamanda “Ne yapmalı?” sorusunun yanıtı olarak, düşmana

karşı savaşmak için bir çağrı olarak da ilgileniyorlardı. Ve bu yeni savaşçılar, şaşılacak ölçüde ilkel donanım- la ve eğitimle savaşa girdiler. Çoğu durumda hemen hemen hiç donanımları yoktu ve kesinlikle eğitime sahip değillerdi. Onlar, sabanını bırakıp sadece sopalarla silahlanmış köylüler gibi savaşa girdiler.”

Lenin, sosyalist devrim mücadelesinden, proleter mücadelesinden, özcesi sınıf mücadelesinden söz eder. Bu yönüyle Lenin'in bu saptaması politik mücadeleye ilişkin bir saptamadır. Ancak savaş, politikanın başka araçlarla (şiddet araçlarıyla) sürdürülmesi olduğundan, sınıf mücadelesinin er ya da geç bir savaşa, iç savaşa evrileceği gerçeğinden yola çıkıldığında, Lenin'in "ilkellik/amatörlük" konusundaki söyledikleri aynı zamanda savaş için de geçerlidir.

Lenin, savaşın, mücadelenin başlangıcında, "savaşçıların" ilkel donanımla ve ek- sik eğitimle işe başladıklarını yazar. Bu durumun "başlangıçta" ne denli doğal kabul edilirse edilsin, her durumda bunun aşılması gerektiğini kesin bir dille vurgular.

Devrimci savaşta, silahlı devrimci mücadelede, "başlangıçta", donanımın (askeri donanım) ilkelliği ve eğitimin (hiç şüphesiz askeri eğitimin) yetersizliği kaçınılmaz bir durumdur. Latin-Amerika'daki gerilla hareketleri dışta bırakılırsa (ki bir bölümü doğrudan askeri isyanlara dayanır), ülkemizdeki silahlı mücadele "sivil savaşçılar" tarafından başlatılmıştır.

Bu ilk savaşçıların, sözcüğün gerçek anlamıyla, askeri bir eğitimleri mevcut değildi. İçlerinden bazıları "Filistin"e giderek askeri eğitim almış olmakla birlikte, bu eğitimin niteliği sanılanın çok daha ötesinde basitti. Dahası bu askeri eğitim, ne kadar gelişkin olursa olsun, hiçbir durumda şehir gerilla savaşını kapsamayan bir eğitimdi.

İlk savaşçılar, bir yandan kendilerine askeri malzeme bulmaya çalışırken, diğer yandan varolan askeri malzemelerle ilk eylemlerini gerçekleştirmişlerdir.

İlk eylemler, polis noktasına dinamit atılması (ki ülkenin her yerinde ve hatta balıkçı- larıda bile bulunur) ve tabancayla kurşunlan- ması biçiminde olmuştur. Ardından kamulaştırma eylemleri gelmiştir.

Kamulaştırma eylemleri, genellikle beş kişilik ve tabancayla donatılmış bir eylem

grubu tarafından gerçekleştirilmiştir. Her durumda eylemin hızla gerçekleştirilmesi söz konusu olmuşsa da, olası bir müdahaleye, çatışmaya karşı bir koruma bulundurulmuş- tur.

Giderek askeri malzemeler tabancanın ötesine geçmeye başlamıştır. İlk askeri malzeme, orduda görevli subaylar tarafından sağlanan el bombaları olmuştur. Ordunun o dönemdeki geri donanımı doğal olarak ilk savaşçılar için bir avantaj olmakla birlikte, daha gelişkin donanım sağlamak açısından bir dezavantaj olmuştur.

Deyim yerindeyse, ilk savaşçılar, elde tabanca ve birkaç MKE yapımı el bombası ile savaşa girişmişlerdir. Bu savaşta, tutukluk yapan tabancalar ve *patlamayan* el bombaları tipik bir olgudur. Örneğin, 13 Şubat 1972'de İstanbul/Levent'teki çatışmada Ulaş Bardakçı yoldaşın kullandığı el bombaları patlamamıştır.

Kızıldere'de devrim savaşçılarının elle- rindeki malzemeler, daha sonraki yıllarla kıyaslandığında alabildiğine "ilkel" olarak kabul edilebilir.

Kızıldere'de, saplı savunma el bombaları, Amerikan savunma el bombaları, 10 adet tabanca, 3 adet Tomson, Mısır yapımı Port- Said ve İngiliz yapımı Sten makineli tabanca kullanılmıştır. Bütün bu otomatik/makine- li tabancalar II. Paylaşım Savaşı dönemi- ne ilişkin silahlardır.

Bu silahların dışında, değişik zamanlar- da kullanılan, aynı döneme ilişkin Amerikan yapımı 100 metre menzilli 9 mm'lik M3 makine- li tabancalar da ilk donanımın içinde yer almıştır.

Devrimci savaşın bu ilk aşamasında, bu- gün gerillanın olmaz-sa-olmaz silahı olarak kabul edilen Kalaşnikov'lar hiç yoktur.

Silahlı devrimci mücadelenin ilk kurşu- nunun sıkılmasının üzerinden 45 yıl geçmiştir. Bu 45 yıl içinde devrimci mücadelenin yükselişi ve 12 Eylül askeri darbesiyle geri-

ye çekilişi yaşanmıştır. Sadece 1975-80 döneminde iki bine yakın devrimci ya da devrimci sempatizanı faşist milisler ve resmi devlet güçleri tarafından katledilmişlerdir. Yine aynı dönemde değişik örgütler tarafından yüzlerce, hatta binlerce silahlı eylem gerçekleştirilmiştir. Bütün bunlar silahlı devrimci mücadele için, yaşam pahasına elde edilmiş dersler ortaya çıkarmıştır. Ama her durumda, silahlı devrimci mücadelede, kendi güçlerini koruma ve düşman güçlerini imha etme ilkesi egemen olmuştur.

Kimi eylemler “mükemmel” denilebilecek düzeyde planlı eylemler olurken, kimileri (ki çokluk) faşist milislere karşı yapılan ve neredeyse yerel düzeyde gerçekleşen eylemlerdir. Ancak silahlı devrimci mücadelenin örgütlü, merkezi ve stratejik boyutu, şehirlerin ağır bastığı bir *gerilla savaşı*na dayanmıştır.

Gerilla savaşı, örgütlü bir gücün, merkezi ve stratejik nitelikteki savaşıdır. Bu nedenle, her evresi ve her eylemi, stratejik plana, stratejik rotaya, kısacası devrim stratejisine uygun olmak zorundadır. Stratejik rotanın dışına çıkmaya zorlayan her güncel-somut gelişme, ancak stratejiye bağlılıkla aşılabilir.

Evet, savaşın, devrimci savaşın, başlangıcında donanım fazla gelişkin değildir, askeri eğitim neredeyse hiç yoktur. Ancak savaş sürecinde, savaşçılar, gerek donanımlarını (teçizat ve silah) geliştirirken, daha yetkin silahlar kullanmaya yönelirken, diğer yandan da askeri eğitim için pratik yollar bulmuşlardır. Yine bu savaş sürecinde, kır gerillasıyla bütünlenmeyen şehir gerillasının uzun süre varlığını sürdürmeyeceği de öğrenilmiştir. Devrimcilerin, savaşçıların yaşamları, düşmanın imha edilmesinden çok daha fazla değerli olduğu da bu savaş sürecinde temel ilke haline gelmiştir. Bir düşmanın (ki özel bir niteliği olmayan bir düşmanın) yok edilmesi, bir devrimcinin yaşamı pahasına olmamıştır. Bu da, devrimcilerin, silahlı eylem *sırasında* fazlaca kayıp vermelerini sağlamıştır. En büyük kayıplar, eylem *sonrasında* yapılan polis ve asker operasyonlarında meydana gelmiştir.

Evet, silahlı devrimci mücadelenin değişik zamanlarında, tutukluk yapan silahlar, patlamayan bombalar olmuştur. Ama hiçbirinde, şöylesine bir gerekçe yaratılmaya çalışılmamıştır:

“Eylem anında (“Bayrampaşa’da çevik kuvvetin beynini taradılar” olarak açıklanan 3 Mart’ta gerçekleştirilen eylem kastediliyor) el bombalarının ikisi **patlamamış**, ama ikisi savaşçılarımız kuşatıldığında **patladı**. **Bilmiyoruz neden patlamamış, o bombaları biz imal etmedik**. Ama savaşma, direnme, haklılık, meşruluk, adalet, hesap sorma geleneğini biz yarattık. Biz yaptık. Silahımız yoktur, bulacağız. Bize kimse uçaklardan silah atmıyor. Bize kimse havaalanları kurup silah vermiyor. Ve kimse tarihin gözlerini kapatamaz. Bunların hepsi yaşanan gerçeklerdir.” (DHKC’nin 5 Mart 2016 tarihli 460 nolu açıklaması.)

Bu tür gerekçeler, hiç şüphesiz ajitatif söylemin bir parçası durumundadır. Ancak son dönemde aynı kesim tarafından üstlenilen tekil eylemler birden çoktur. Bu tekil eylemler, yani bir kişi tarafından gerçekleştirilen silahlı eylemler, her durumda eylemcinin yakalanmasına ya da öldürülmesine yok açmıştır. Vatan Caddesi’nde Emniyet Müdürlüğüne yönelik tek kişilik eylemde görüldüğü gibi, eylemi gerçekleştiren devrimci, kendisini koruyan başka kişi ya da kişilerin olmadığı bir konumda yaşamını yitirmiştir. Aynı biçimde, son Tunceli’de gerçekleştirilen tek kişilik eylemde de, aynı nedenlerle, eylemi gerçekleştiren devrimci yaşamını yitirmiştir.

Bu ve benzeri tekil, tek kişinin gerçekleştirdiği ve sonuçta eylemcinin yakalandığı ya da katledildiği eylemlerin neden böyle planlandığını *anlamak* çok da olanaklı değildir. Çünkü bu tür eylem biçimleri, son tahlilde intihar eylemlerinden *farksız* sonuçlar doğurmaktadır. Genel olarak silahlı devrimci mücadelenin tüm tarihine, özel olarak da kendi geçmiş eylemlerine temelden ters düşen bu tarz eylemlerin gerçekleştirilmesi anlaşılabilir bir şey değildir.

Burada bu tür eylemlerde kullanılan silahların çok eski oluşu, örneğin, 1968 yılına kadar üretilmiş olan Ceska Zbrojovka CZ 25 tipi makineli tabanca (yukarda sözünü ettiğimiz Amerikan yapımı M3 makineli tabancanın Çek versiyonudur) neredeyse “standart” bir silah olarak kullanılmıştır. “Bize kimse havadan silah atmıyor” denilerek, bu tür silahların kullanılmasının haklı gösteril-

mesini de anlayabilmek mümkün değildir.

Lenin'in belirttiği gibi, "ilkellik/amatörlük", "... eğitim yoksunluğundan daha fazla bir şeyi kapsar; bu terim, genel olarak, devrimci çalışmada dar kapsamlılığı, bu kadar dar eylem temeli üzerinde iyi bir devrimciler örgütünün kurulamayacağını anlayamamayı, ve nihayet (ki bu en önemlisidir) bu darlığı haklı gösterme ve onu özel bir 'teori' durumuna yükseltmeyi, yani bu sorunda da kendiliğindenliğe böylece boyuneğmeyi ifade eder." (*Ne Yapmalı?*)

İşte uzak durulması gereken, bu ilkellik/amatörlüğü "özel bir teori" durumuna yükseltmemek, yani başlı başına bir silahlı eylem tarzına dönüştürmemek ve yüceltmektir.

Eğer "eylem öğretiyor" deniliyorsa, bu tekil eylemlerden de dersler çıkarılması gerekir. Nasıl ki, bir dönem "intihar eylemleri" aynı örgütsel yapı tarafından "feda eylemleri" tanımıyla bir eylem tarzı olarak sunulmuşsa, bugün de bu tekil eylemler aynı biçimde gündeme getirilmektedir.

Hiç kuşkusuz, burada bir silahlı örgütün hangi biçimde eylemler yapması gerektiğine ilişkin "ahkam kesmek", "akıl vermek" bizim işimiz değildir. Bizim sözüümüz, bu tür eylem biçimlerinin ortaya çıkardığı yanlış

anlayışlardır. Ajitatif söylemlerle bu yanlış anlayışın üstü örtülemez, örtülmemelidir.

Şunu da belirtelim ki, silahlı devrimci mücadelenin donanımının ilkelliği ve eğitimsizliği (amatörlük) ile PKK'nin elindeki gelişkin silahlar ve sayısız askeri eğitim kampları birbirleriyle kıyaslanamaz. Bu elma ile armutu toplamanın ötesinde bir yanlışlıktır. PKK, değişik biçimlerde ve değişik amaçlarla içine girdiği "ittifak/işbirliği" ilişkileri aracılığıyla gelişkin silahlara sahip olmuştur. Ancak ne kadar çok ve gelişkin silaha sahip olursa olsun, her durumda bu silahları "çözüm süreci" türünden bir anlayışın çerçevesi içinde kullanmıştır, kullanmaktadır. Herşeyden önce, PKK'nin *devrim* diye bir sorunu yoktur. Bu nedenle, yanlış bir çizgide ve anlayışta da olsa devrim için yola çıkanlar ile devrim diye sorunu olmayanlar kıyaslanamazlar.

Son olarak, bir kez daha vurgulayalım ki, silahlı devrimci mücadele belli *kurallara* bağlıdır. Bu kurallar, genel olarak silahlı devrimci mücadeleyi, özel olarak gerilla savaşını terörizmden kesinkes ayırır. Mahir yoldaşın sözleriyle, silahlı devrimci mücadele, "*bireysel terörizmden amaç ve biçim olarak farklıdır*". Bu farklılık, haklı savaşı haksız savaştan ayıran farklılıktır.

MEHMET YILDIRIM

1957 Tokat doğumlu ve küçük-köylü bir ailenin çocuğudur. İlkokulu bitirdikten sonra, İstanbul'a gelerek, küçük işyerlerinde ve krom kaplama ustası olarak, çeşitli fabrikalarda çalışmıştır. Fabrika işçiliği döneminde sendikal faaliyetlere katılmış ve bu faaliyetler çerçevesinde Devrimci Sağlık-İş sendikasında çalışmalarını sürdürmüştür. Bu çalışmalar sırasında örgütle ilişkiye geçmiş ve 1978'de sendikal çalışmada örgüt üyesi olarak yer almıştır. 1978 sonlarında profesyonel kadro olarak Bakırköy çevresinde örgütsel çalışmalara katılmış ve Şubat 1981'de Genel Komite üyesi olmuştur. 15 Mart 1981'de Bahçelievler'deki çatışmada şehit düşmüştür.

NİHAT KURBAN

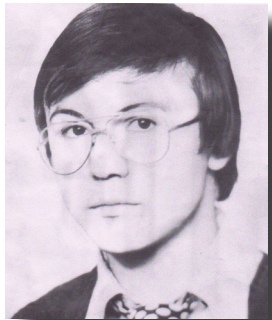
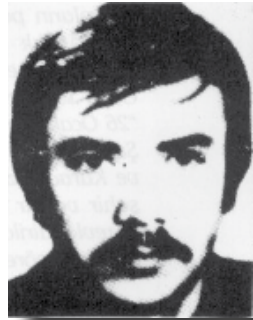
1958 Kars doğumlu olup, lise yıllarında Kars'ta THKP-C sempatisini olarak devrimci mücadeleyle tanışmıştır. 1977 içinde örgütsel ilişki içine girmiş ve aynı yıl içinde örgüt üyesi olmuştur. İstanbul Hukuk Fakültesi öğrencisi olmakla birlikte zamanının büyük bir kısmını Kars'taki örgütsel çalışmalarda geçirmiştir. 1979 yılında bir silahlı çatışmada yaralanması üzerine, bir süre örgütsel çalışmaların dışında kalmışsa da, 1980 ortalarında Kars il yöneticisi olarak atanmıştır. Şubat 1981'de Genel Komite üyesi olmuş ve 15 Mart 1981'de Bahçelievler'deki çatışmada şehit düşmüştür.

CEMALETTİN DÜVENCİ

1956 Tekirdağ doğumlu olan yoldaş, küçük-köylü bir ailenin oğludur. Ailesinin İstanbul'a taşınmasından sonra, işçi olarak çalışmaya başlamıştır. Devrimci mücadeleyle ilişkisi, Bakırköy çevresindeki dernekler düzeyinde başlamış ve Halkevleri'nde faaliyet sürdürmüştür. 1976'dan itibaren örgütsel ilişkiye girmiş ve 1977-78 döneminde Bakırköy çevresinde örgüt üyesi olarak çalışmıştır. 1978 sonrasında profesyonel kadro olarak çalışmıştır. 1980 Nisan operasyonundan sonra, İstanbul bölgesinin yeniden düzenlenmesinde görev almış ve pragmatik ve sağ-ekonomist sapmaya karşı mücadelede etkin bir rol üstlenmiştir. Şubat 1981'de, pragmatik sapma içindeki unsurların ihracından sonra Genel Komite üyesi olmuştur. 15 Mart 1981 günü, Bahçelievler'deki örgüt evinin düşman güçlerince kuşatılması üzerine, diğer üç yoldaşıyla birlikte silahlı çatışmaya girişmiş ve dört saatlik çatışma sonucunda, diğer üç yoldaşıyla birlikte şehit düşmüştür.

SÜLEYMAN AYDEMİR

1957 Denizli doğumlu olup, Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ne girdikten sonra, devrimci mücadeleyle tanışmıştır. 1978 sonuna kadar öğrenci çevresinde etkili olan DY ilişkileri içinde faaliyette bulunmuş ve DY'ye karşı, aktivizm sloganıyla ortaya çıkan DS ile kısa bir süre ilişkisi olmuştur. DS'nin öz olarak DY'den farksız olduğunu kendi öz deneyimiyle gören Süleyman yoldaş, 1979 ortalarında Adana bölgesinde örgüt üyesi olmuş ve 1980'de profesyonel kadro olarak çalışmaya başlamıştır. 12 Eylül 1980 tarihinde ihbarcı tutum ve davranışlarından, her türlü uyarıya rağmen vazgeçmeyen bir kişinin cezalandırılması eylemine katılmış ve eylem sonrası Serdar Soyergin'le birlikte düşmanın askeri birlikleri ile giriştiği çatışmada bir yüzbaşıyı öldürmüştür. Bu olaydan sonra İstanbul bölgesinde görevlendirilmiş ve 15 Mart 1981'de Bahçelievler'deki çatışmada şehit düşmüştür.

**ÖMÜR
KARAMOLLAOĞLU**
30 OCAK 1955/AKÇADAĞ
24 MART 1977/ANKARA

1955 yılında Malatya'nın Akçadağ ilçesinde doğdu. 1971 yılında Ankara Abidinpaşa Lisesi'nde okurken devrimci mücadeleye bir sempatizan olarak katıldı. 1974-75 döneminde SBF-BYYO'da yüksek öğrenim gençliğinin akademik-demokratik mücadelesinde aktif olarak yer aldı. 12 Mart sonrası ilk öğrenci derneklerinden olan SBF-BYYO Öğrenci Derneği'nin kuruluş çalışmalarına katıldı. Aynı dönemde AST'da oyuncu olarak da çalışan Ömür yoldaş, M. Gorki'nin "Ana" ve B. Brecht'in "Carrar Ana'nın Tüfekleri" oyunlarının sergilenmesinde yer aldı. 1975 başından itibaren THKP-C/HDÖ üyesi olarak profesyonel devrimci yaşamına başladı. İlk görevi Ankara'daki legal kadroların sorumluluğunu üstlenmek oldu. Beylerderesi'nden sonra Ankara Bölge Komitesi'nde yer aldı. 1976-Haziran Kararı'ndan sonra Güney Anadolu ve Hatay bölgesinde kadroların politik eğitimleriyle görevlendirildi. Aynı yılın Aralık ayında THKP-C/HDÖ-Ankara Bölge Yöneticiliği'ne atandı. 1977 yılında THKP-C/HDÖ'nün yeniden Öncü Savaşına başlamasıyla birlikte gerçekleştirilen "26 Ocak Harekâtı"nda yönetici olarak yer aldı. 1977 Şubat'ında Genel Komite üyeliğine getirildi. Ankara ve Karadeniz Bölgelerinin Merkez Yöneticisi olarak şehir ve kır gerillasının stratejik örgütlenmesiyle görevlendirildi. "19 Şubat Harekâtı"nın düzenlenmesinde görev aldı.

"30 Mart Harekâtı"nın ilk günü, 24 Mart 1977'de, Ankara'da şehit düştü.

MAHİR ÇAYAN
1946 Samsun

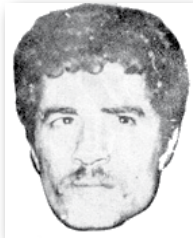
SABAHATTİN KURT
1949 Gevaş

SAFFET ALP
1949 Kayseri

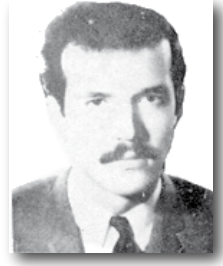

ÇİHAN ALPTEKİN
1947 Ardeşen

ÖMER AYNA
1952 Dicle

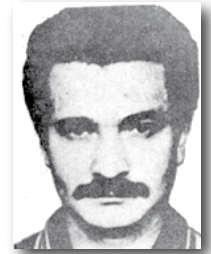
30 MART 1972 KIZILDERE

HÜDAİ ARIKAN
1946 Çivril

AHMET ATASOY
1946 Ünye

SİNAN KAZIM ÖZÜDOĞRU
1949 Şarkışla

ERTAN SARUHAN
1942 Fatsa

NİHAT YILMAZ
1937 Fatsa

İnternet Adresi:

www.kurtuluscephesi.com
www.kurtuluscephesi.org
www.kurtuluscephesi.net

E-Posta Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org
erisyayinlari@kurtuluscephesi.org

- MAHİR ÇAYAN: **KESİNTİSİZ DEVRİM I**
MAHİR ÇAYAN: **KESİNTİSİZ DEVRİM II-III**
İLKER AKMAN: **MEVCUT DURUM VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ**
*** **TÜRKİYE DEVRİMİNİN ACİL SORUNLARI-I**
*** **OLİGARŞİ NEDİR?**
*** **MARKSİZM-LENİNİZM BİR DOĞMA DEĞİL, EYLEM KILAVUZUDUR-III**
*** **THKP-C/HDÖ VE 15 YIL**
*** **POLİTİKLEŞMİŞ ASKERİ SAVAŞ STRATEJİSİ VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ**
*** **GRAMSCİ ÜZERİNE**
*** **REVİZYONİZMİN REVİZYONU**
*** **ULUSAL SORUN ÜZERİNE**
*** **“BDS”:** BİR PRAGMATİK SAPMA
*** **“YENİ” OPORTÜNİZM ÜZERİNE**
*** **ZAFER BİZİM OLACAKTIR! [Ankara Davası Savunması]**
*** **DEVİRİM PROGRAMLARI**
*** **RUS DEVRİMİNDEN ÇIKAN DERSLER**
*** **ESKİ BİR GERİLLANIN “EMEK”İ**
*** **PASS VE “YENİ ÇÖZÜM”ÜN FIRSATÇILIĞI**

DEVİRİMCİ MARŞLAR VE EZGİLER

- DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-I]**
DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM II [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-II]
DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM III [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-III]
LAİKLİK VE ŞERİATÇILIK ÜZERİNE [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-II]
TARİHTE, GÜNÜMÜZDE VE DEVRİMCİ MÜCADELEDE KADINLAR

